

BIRŽELIS MŪSŲ TAUTAI

Birželio 14 d. – Gedulo ir vilties diena

Birželio 15 d. – Okupacijos ir genocido diena

Birželio 23 d. – Lietuvių sukilimo prieš sovietinius okupantus diena

BRIUSELYJE ĮVYKO ES VALSTYBIŲ VIRŠŪNIŲ PASITARIMAS

Briuselis, birželio 17 d. (ELTA) - Briuselyje vyko eilinis Europos Sąjungos (ES) valstybių vadovų viršūnių susitikimas, trukęs dvi dienas. Visų 27 ES šalių valdžia ir oficialūs Europos Komisijos atstovai aptarė dabartinę skolų krizę ir mėgino parengti naują ekonominę strategiją.

Visų ES valstybių vadovai tikisi parengti biudžeto tvarkos griežtinimo ir koordinavimo priemonės regione. Be to, planuojama aptarti klausimą dėl bankų mokesčio ir apribojimų valstybėms, pažeidžiančioms Europos finansinius įstatymus, įvedimo.

„Krizė savarankiškose rinkose kelia pavojų finansiniam pastovumui Europoje, o galiausiai - gali pristabdyti ir taip nelabai spartų ekonomikos atsigavimą“, - perspėjo forumo išvakarėse ES ekonomikos ir pinigų reikalų komisaras Olli Rehn. Už griežtesnį finansų tvarkymą euro zonoje pasisakė Vokietijos kanclerė Angelą Merkel ir Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy. Prancūzijos prezidentas sutiko su A. Merkei siūlymu griežtinti biudžeto tvarką regione ir pasisakė už dalinį

valstybių, nuolat pažeidžiančių įstatymus, balso teisės atėmimą.

Be to, N. Sarkozy nusileido Vokietijos kanclerės reikalavimui, kad būsimoje „ekonominėje ES vyriausybėje“ turi dalyvauti visos 27 sąjungos narės, o ne tik 16 euro zonos šalių.

Siekiant sutvarkyti Europos finansus ir griežtinant finansinės kontrolės priemones nereikia keisti ES sutarčių, o ES narės privalo laikytis pastovumo ir augimo pakto taisyklių, netaikant jokių jį švelninančių nuolaidų, pabrėžė prezidentė Dalia Grybauskaitė, dalyvavusi Europos vadovų tarybos posėdyje.

Pasak Lietuvos vadovės, sudėtinga finansinė padėtis Ispanijoje nekelia jokio pavojaus euro zonai ir Europos ekonominei padėčiai, o jei prireiktų, Ispanija, kaip ir kitos šalys, gali kreiptis paramos į specialų paramos fondą.

Kalbėdama apie ES raidos iki 2020 m. strategijos įgyvendinimo galimybes, prezidentė D. Grybauskaitė pažymėjo, kad labai svarbu, jog tas pačias priemones taikytų ne vien tik ES valstybės, bet ir G20 šalys.

Naujosios Vilnios geležinkelio stoties paminklas atminčiai, kad 1941 metais ir vėliau iš čia riedėdavo prekiniai traukiniai su tremiamais lietuviais į Sibiro taigas badui ir mirčiai.

D. MEDVEDEV: JAV BAZĖ KIRGIZIJOJE NETURĖTŲ VEIKTI NUOLAT

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pareiškė, kad JAV karinė bazė Kirgizijoje, kuri naudojama kaip tranzito taškas aprūpinant karius Afganistane, neturėtų veikti nuolat. „Jei norite sužinoti mano asmeninę nuomonę, pažymiu, jog tokios bazės neturėtų būti naudojamos nuolat ir turėtų nutraukti savo veiklą atlikus reikiamas

operacijas“, – interviu *Wall Street Journal* sakė Rusijos prezidentas. „Bazės likimas yra Kirgizijos valdžios rankose. Leiskime spręsti jiems“, – pridūrė Rusijos prezidentas.

JAV tranzito centras Manaso oro uosto teritorijoje Kirgizijos sostinėje Biškeke pradėjo veikti 2001 m., kai NATO vadovaujamos tarptautinės pajėgos įžengė

į Afganistaną, kad nuo valdžios nuverstų Talibaną.

2009 m. pradžioje Kirgizijos valdžia nurodė bazę uždaryti. Imta manyti, kad tokį sprendimą Kirgizijai padiktavo Rusija, kuri šaliai užtikrino didžiulę finansinę paramą. Maskva tokias sąsajas atkakliai neigia. Po kelių mėnesių Kirgizijos prezidentas Kurmanbekas Bakijevs JAV leido ir toliau naudotis baze.

VATIKANAS PASKELBĖ INKVIZICIJOS DOKUMENTUS

Pirmą kartą Vatikanas paskelbė dalį XVI amžiaus dokumentų, susijusių su mokslo ir gamtos filosofijos sritimi, kuria domėjosi inkvizicija. Archyvai tyrinėjimams buvo atverti prieš 12 metų. Mokslininkai turėjo galimybę geriau su-

prasti įvairių to meto Vatikano departamentų darbą, atrankos kriterijus bei polemiką.

Ugo Baldini, pagrindinis leidėjas. „Mes stengėmės surasti visus dokumentus, susijusius su pagrindinėmis mokslinėmis bylomis.“ *bernardinai.lt*

ES VALSTYBIŲ VADOVAI PRITARĖ ESTIJOS NARYSTEI EURO ZONOJE

Briuselis, birželio 17 d. (ELTA). 27 Europos Sąjungos valstybių narių vadovai ketvirtadienį pritarė Estijos narystei euro zonoje nuo ateinančių metų sausio 1 dienos. Briuselyje vykstančiame viršūnių susitikime ES šalių vyriausybių ir valstybių vadovai vienbalsiai pritarė Estijos prisijungimui prie euro zonos.

Estijos ministras pirmininkas Andrus Ansip padėkojo kolegoms už palaikymą: „Estijai tai labai rimtas pripažinimas. Už šią sėkmę šalis pirmiausia turėtų būti dėkinga savo tautai“, - sakė A. Ansip. Anot jo, Estija ketina ir toliau vykdyti konservatyvią biudžeto politiką, o taip pat neapleisti struktūrinių reformų.

Estijos prisijungimas prie euro zonos bus įformintas liepos 13 d.

„Vilties“ draugija nustatė šių metų atostogų laiką. Paskutinis numeris prieš atostogas išeis birželio 22 d. Po atostogų „Dirvos“ laida išeis liepos 20 dienos data.

Malonių vasaros atostogų linkime visiems „Dirvos“ skaitytojams ir rėmėjams!

Prezidentė D. Grybauskaitė (centre) dalyvavo Europos vadovų tarybos posėdyje Briuselyje. „Siekiant pastovumo Europos finansuose ir griežtinant finansinės kontrolės priemones nereikia keisti Europos Sąjungos sutarčių, o ES narės privalo laikytis pastovumo ir augimo pakto taisyklių, netaikant jokių jį švelninančių nuolaidų“, – pabrėžė Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Europos vadovų tarybos posėdyje.

Džojos Barysaitės (ELTA) nuotr.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Gedulo ir vilties dieną bei Lietuvos okupacijos 70-metį Lietuvos Sąjūdis Vilniuje paminėjo eitynėmis ir mitingu. Per 50 metų trukusią sovietinę okupaciją Lietuva neteko apie 800 tūkst. savo gyventojų. Daugelis iš jų patyrė komunistinio režimo baisumus: kalėjimus, lagerius, tremtį. Nuo okupacijos pradžios praėjus septyniems dešimtmečiams, tremtiniai, laisvės kovų dalyviai, politiniai kaliniai sustojo į eiseną. Ja paminėta okupacija ir prasidėję masiniai gyventojų trėmimai. Po tremčių ir represijų likę gyvieji rankose laiko NKVD nužudytų tuomečių politikų ir kovotojų nuotraukas

„**Čia buvo visų mūsų** nelaimių pagrindas ir tai turi būti suvokiama labiau nei kitos dalinės nelaimės: teisinės, ūkinės sistemos sunaikinimas, ūkis, mokslas, švietimas, visų valstybės struktūrų sunaikinimas”, - susirinkusiems kalbėjo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio garbės pirmininkas Vytautas Landsbergis.

„**Tie 50 metų vis dar slegia** visus mus. Galbūt labiau tuos, kurie nesusirinko šiandien, galbūt tuos, kurie per tuos 50 metų būdami čia, Lietuvoje, bandė prisitaikyti ar koloboruoti, bet mes visi šiandien esame tokia Lietuva, kokia esame. Stengiamės atsiimti tai, kad iš mūsų buvo atimta per tuos 50 metų, stengiamės tapti ta normalia europietiška valstybe”, - sakė premjeras Andrius Kubilius.

„**Prisimenu**, kaip aš matydavau pro mano tėviškę pravežamus sušaudytus partizanus, išlindusias numautas kojas”, - prisiminimai dalinosi Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungos valdybos pirmininkas Jonas Barokas.

„**Prisimenu vagoną**. Mes važiovome tuose galvijų vagonuose ir visą laiką žmonės pro mažytį plyšelį rėkdavo: „Vody, vody”. Tą žodį tremtiniai išmokom iš karto, nes mes visi dusom nuo karščio, nuo bado, nuo troškulio”, - sakė tremtinė Alma Čiapienė. Per 5 deš. trukusią sovietų okupaciją - trėmimus, egzekucijas, rezistentų žudynes -skaičiuojama, kad Lietuva neteko beveik milijono žmonių.

Asmenims, pritariantiems, neigiantiems ar menkinantiems sovietų ar nacių nusikaltimus, grės baudžiamoji atsakomybė. Birželio 15 d. Seimas priėmė tai numatantį Baudžiamojo kodekso papildymo įstatymą. Už šias pataisas balsavo 68 Seimo nariai, prieš – 5, susilaikė 32.

Lietuva ir toliau remis Ukrainos narystės Europos Sąjungoje siekį, tęs ekspertinę paramą Ukrainai, perduodama savo integracijos į ES patirtį įvairiose administracinėse ir techninėse srityse bei plėtos dvišalį bendradarbiavimą, teigia premjeras A. Kubilius.

Lenkams svarstant savo karius iš Afganistano išsivesti iki 2013 metų, Lietuva kol kas jokių datų neįvardina. „Šiuo metu NATO mes kalbame apie pereinamąjį laikotarpį, tai yra naujas ir svarbus žingsnis. Mes galbūt esame viduryje to, bet dar ne pabaigoje. Kuo greičiau mes sugebėsime apmokyti Afganistano policiją, karius, tuo greičiau mūsų kariai grįš namo“, – sakė krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė per spaudos konferenciją.

Remigijus Vilkaitis traukiasi iš kultūros ministro posto – birželio 16 d. premjerui Andriui Kubiliui jis įteikė atsistatydinimo pareiškimą. Premjeras padėkojo ministrui už darbą. „Dėkoju kultūros ministrui Remigijui Vilkaičiui už jo nuveiktus darbus ir už laiką, kurį jis aukojo sąžiningai eidamas ministro pareigas šiuo sudėtingu metu. Ministro dalia – atsakinga ir įnoringa. Vertinu ministro R. Vilkaičio veiklą, gerą įdirbį, žmoniškumą. Gerbiu jį asmeniškai ir žaviuosi ministro išmintimi ir tolerancija“, – pranešime spaudai cituojamas premjeras.

Minint Lietuvos okupacijos ir genocido dieną, antradienio vakarą Užupyje atidarytas Tibeto skveras. Ceremonijos metu atidengta paminklinė Tibeto skvero lentelė, skambėjo tibetietiška muzika. Pasak iniciatorių, Tibeto vardo skvero Vilniuje įteisinimas – tai unikalios šios kultūros ir religijos pagerbimas, lietuvių tautos solidarumas su tibetiečių tauta.

2009-aisiais iš Lietuvos emigravo 34.7 tūkst. šalies gyventojų, tai 1.5 karto daugiau negu 2008-aisiais. Tai pranešė Statistikos departamentas, kuris remdamasis gyvenamosios vietos deklaravimo duomenimis ir nedeklaruotos emigracijos tyrimo rezultatais įvertino 2009 m. emigravusių Lietuvos gyventojų skaičių.

Premjeras Andrius Kubilius pasirašė potvarkį, kuriuo iš Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pareigų atleido Kazimierą Lukauską. Kaip skelbia Ministro Pirmininko spaudos tarnyba, K. Lukauskas atsistatydina savo noru. Jis pareigas nustos eiti nuo liepos 26 dienos.

Nauji mokslo metai vaikams žada nemažas permainas – mokyklose nebeliks aparatų, kuriuose jie galėdavo nusipirkti bulvių traškučių, gazuotų gėrimų, šokoladukų, kitokių saldumynų. Be to, maiste bus draudžiami tam tikri maisto priedai. Minėti produktai įvardijami kaip draudžiami vaikų mityboje, o mokyklos, bandančios jai prekiauti, bus baudžiamos.

ELTA, LRT, LRV

JAV KONGRESO NARIAI APKALTINO BP VADOVĄ

Washington, DC, birželio 18 d. Ketvirtadienį Jungtinių Valstijų Kongrese dėl naftos nuotėkio Meksikos įlankoje teisėnės Didžiosios Britanijos naftos gavybos kompanijos BP vykdomasis direktorius Tony Hayward susilaukė įpykusių kongresmenų kritikos dėl to, kad jo vadovaujama bendrovė ignoravo grėsmes grėžiant grėžinius Meksikos įlankoje, praneša *BBC*.

Kongreso Energetikos ir prekybos komiteto pirmininkas Henry Waxman pareiškė, kad BP „ramumo lygis“ prieš balandžio 20 d. įvykusią avariją yra „stebinanantis“. Jis taip pat apkaltino BP vadovą išsisukinėjimu atsakinėjant į klausimus.

Ekspertai pažymi, kad kaip viešųjų ryšių pratybos, BP vadovui apklausa buvo tikra tragedija. Augant įtampai posėdžio metu T.Hayward ir toliau Kongreso nariams sakė, kad kol kas dar anksti spręsti apie naftos gavybos platformos „Deepwater Horizon“ avarijos, kuri įvyko prieš du mėnesius, priežastis. Toks T.Hayward mėginimas išvengti kalbos apie avarijos priežastis privertė komiteto narius BP vadovą apkaltinti išsisukinėjimu.

T.Hayward taip pat buvo apkaltintas dėl to, kad pats asmeniškai nepakankamai prisidėjo priimant sprendimus dėl grėžinių grėžimo, kas galėjo turėti įtakos grėžinio saugumui. BP apkaltinta per daug skubėjusi išgręžti grėžinį Meksikos įlankoje. Tačiau BP vadovas pareiškė, kad su tuo neturi nieko bendra. „Su dera pagarba, pone, turėčiau pasakyti, kad mes kasmet visame pasaulyje išgręžiame šimtus grėžinių“, - komiteto nariui respublikonui Michael Burgess sakė T.Hayward. „Taip, žinau tai, - atsakė M.Burgess. - Tai ir kelia man nerimą“.

Vėliau T.Hayward ne kartą nesutiko su įpykusių Kongreso narių išvadomis, jog BP per mažai dėmesio teikė saugu-

Vokietijos kanclerė A. Merkel dažnai tariaisi su Prancūzijos prezidentu N. Sarkozy Europos bendrosios politikos klausimais. *AFP nuotr.*

STALINO BIUSTAS JAV PRIBLOŠKĖ IR LIETUVIUS

„Stalino biustui – „ne!“ – skambėjo šūkiai prie Komunizmo aukų paminklo Vašingtone, kur vainiką padėjo ir Lietuvos ambasadorius JAV Audrius Brūzga. Piktintasi dėl JAV iškilusio Josifo Stalino biusto.

Mažyčiame Bedfordo mieste, maždaug 350 kilometrų į pietus nuo JAV sostinės, jau beveik dešimt metų veikia memorialas, skirtas Antrojo pasaulinio karo pabaigą pagreitinusiam sąjungininkų išsilaipinimui Normandijoje (Prancūzija).

Iki šiol čia stovėjo pergalės

mui. Toks BP vadovo išsisukinėjimas dar labiau įpykdė komiteto narius, kurie ėmė reikšti savo pasiūlykštėjimą. Keli nariai pareiškė, kad toks BP vadovo elgesys juos įžeidė.

Virš BP naftos grėžinio Meksikos įlankoje plūduriavusi gavybos platforma „Deepwater Horizon“ po sprogo ir kelias dienas trukusio gaisro nuskendo balandžio 22 d. Per avariją žuvo 11 darbininkų. Nuo tada iš grėžinio liejasi nafta, ji užteršė Luizianos, Misisipės ir Alabamos valstijų pakrantes, naftos atsirado ir Floridos paplūdimiuose. BP specialistai įvairiomis priemonėmis bandė sustabdyti nuotėkį, tačiau nė vienas jų bandymas nedavė laukiamų rezultatų - į įlankos vandenį vis dar kasdien patenka dešimtys tūkstančių statinių naftos.

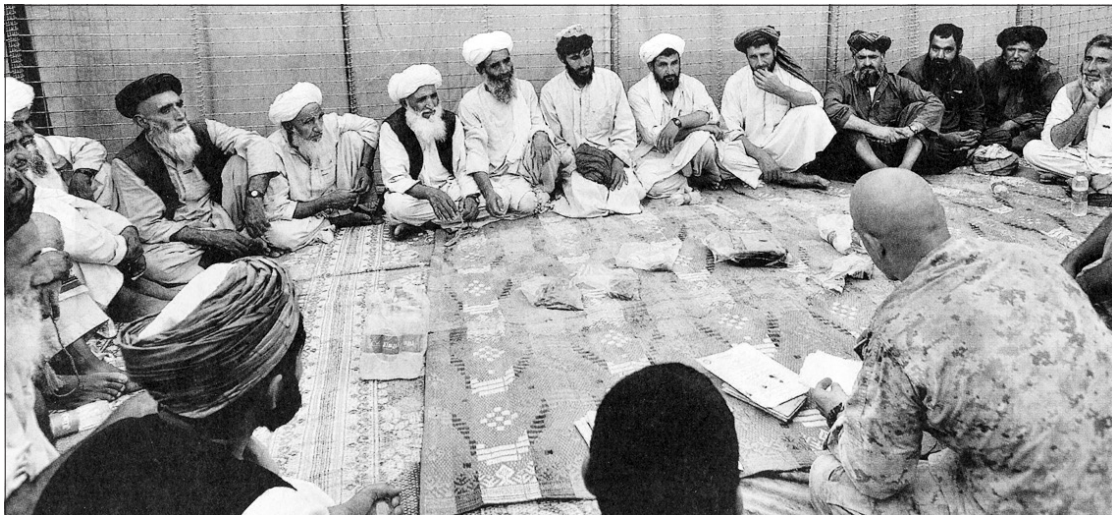
Naftos nuotėkis pripažintas skaudžiausia ekologine katastrofa JAV istorijoje.

prieš nacistinę Vokietiją kalvių JAV prezidentų Franklin D.Roosevelt ir Harry S.Truman bei Didžiosios Britanijos premjero Winston Churchill biustai. Memorialo vadovai nutarė, jog šioje draugijoje turi atsirasti vietos ir J.Stalino atvaizdui.

Ambasadorius – prieš biustą

Praėjusią savaitę, minint 66-ąsias išsilaipinimo metines, naujasis biustas buvo atidengtas nepaisant įvairių aktyvistų protestų. „Kai visoje Europoje J.Stalino paminklai verčiami, neatleistina, kad jie kyla Jungtinėse Amerikos Valstijose. Tuoj pat nuverskime J.Stalino biustą! Tuoj pat susisiekime su memorialo vadovais!“ – į komunizmo aukų minėjimą susirinkusius kelių likos ambasadų ir organizacijų atstovus ragino Komunizmo aukų memorialo fondo vadovas Lee Edwards. „Sprendimas pastatyti šį biustą yra sunkiai suprantamas. Manau, kad to neturėtų būti. J.Stalinas labiau nei bet kas kitas siejamas su komunizmo nusikaltimais“, – Lietuvos rytui sakė Lietuvos ambasadorius JAV Audrius Brūzga.

Pasipiktinimas kilo nepaisant to, kad J.Stalino biusto sumanytojai pabrėžė, jog skulptūra skirta ne pagerbti šį diktatorių, o atspindėti istoriją. „Antrajame pasauliniame kare jis buvo pagrindinis amerikiečių sąjungininkas“, – sakė memorialą prižiūrinčio fondo prezidentas William McIntosh.

Afganistano vyresniusius informuoja JAV jūrų kapitonas Scott A. Cuomo Talibanų narį Juma Kham, kad nuspręstų jo likimą už padarytus nusikaltimus. Vyresnieji nusprendė, kad jis nekaltas. *AP nuotr.*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

NEGYJANTI ŽAIZDA: 1941-ŪJŲ BIRŽELIO TRĖMIMAI

1941 metų birželio 13-15 dienomis įvyko viena šurpiausių tragedijų Lietuvos istorijoje. Daugiau kaip 30 tūkst. žmonių, tarp jų daug vaikų, moterų ir senelių, be jokio teismo ir be jokio išpėjimo buvo prievarta ištremti į Tarybų Sąjungos gilumą.

Daug jų, turbūt didžioji dalis, ten ir mirė, nors nepadarė jokio nusikaltimo ir nesuprato, kodėl galinga valstybė pasikėsino juos sunaikinti. Birželio trėmimai itin giliai įsirežė į lietuvių tautos sąmonę, nes tai buvo pirma pažintis su nežabotu okupantų teroru. Karo metais daugiau žmonių nukentėjo, o **pokariu masiniai trėmimai tapo dažnu įvykiu**, beveik sudėtinė tarybinės politikos Lietuvoje dalimi.

Iš viso žinomi aštuoni didelio masto pokario trėmimai. Pirmasis vyko 1945 metų rugsėjo mėnesį, paskutinis - jau po Stalino mirties, 1953-ųjų spalio 2 dieną. Šių dviejų trėmimų apimtis buvo palyginti ribota. Lietuvos gyventojai taip pat buvo tremiami 1946-ųjų vasario 18 dieną, 1947-ųjų gruodžio 17 dieną ir 1950-ųjų kovo mėnesį. Pats didžiausias trėmimas, savo mastu gerokai pralenkęs ir 1941 metų baisųjį birželį, vyko 1948-ųjų gegužės mėnesį. Nuo jo nelabai atsiliko ir trėmimai 1949 metų kovo 24-27 dienomis bei tų pačių metų gegužės 27-28 dienomis.

1941-ųjų birželio trėmimai turėjo ypatingą reikšmę, jie labai paveikė ateinančio dešimtmečio istoriją. Nors komunistų saugumas pradėjo siautėti tuoj pat, kai okupavo Lietuvą, ir dar prieš vadinamuosius liaudies seimo rinkimus suėmė apie 2 tūkst. visuomenės veikėjų, buvo lietuvių, tikėjusių komunistų teiginiai, kad suimtieji esą verti bausmės. Šios iliuzijos galutinai išnyko pradėjus ešelonams riedėti į Sibirą.

Vienas tremiamųjų galėjo iš traukinio išmesti laišką sveikatos liaudies komisaro pavaduotojui gydytojui Parnarauskui, matyt, buvusiam savo draugui. Laiške rašoma: „Sveikinu iš paselencų ešelonu. Gyvename blogesnėmis sąlygomis negu gyvuliai: trūksta oro - trokštame ir badaujame. Už ką? Pagaliau, jei jau mums, tūkstančiams suaugusiųjų, galėtų taikyti bausmę, tai už ką kenčia maži vaikai? Jei jau norėjote mus pražudyti, tai reikėjo rasti gražesnę būdą - skiepijimą bacilomis, ir būtų iškart baigta, ar kitą kurią priemonę surasti.

Daktare, visko tikėjausi iš Komisarų tarybos, bet kad tūkstančius lietuvių iš Lietuvos išsiųstumėte, kad laidotumėte tautą, kad būtumėte tautos duobkasiai - niekuomet nesitikėjau. Jūs pritariate tautos žudymui, tautos sunaikinimui. Tai pirmas įvykis istorijoje.” Taip rašė vienas tremiamųjų, matyt, išmetęs laišką iš traukinio.

Praėjus vos savaitei po pirmųjų masinių trėmimų prasidėjo Vokietijos ir Tarybų Sąjungos karas. Tada sukilo lietuviai. Kone kiekviename valsčiuje stichiškai telkėsi sukilėliai ir puldinėjo besitraukiančius raudonarmiečius bei tarybinius aktyvistus. Nekyla abejonių, kad daug žmonių papildė sukilėlių būrius keršydami už brolių, tėvų ir giminių trėmimą, kiti nutarė, jog nevalia sėdėti sudėjus rankas, kai tauta be pagrindo naikinama. Todėl koku skaityti tarybinių partizanų atsiminimus, tempiamus ant vieno kurpalio. Atseit vokiečiams klastingai užpuolus Tarybų Sąjungą vietos tarybiniai

LIETUVIAMS ISTORINĖS REIKŠMĖS ĮSTATYMAS

Praėjo 62 metai, kai JAV Kongresas 1948 m. birželio 18 d. priėmė po kelerių metų Amerikos Lietuvių Tarybos, Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos fondo ir kai kurių kitų tautinių grupių pastangų, Jungtinių Amerikos Valstijų Senatas ir Atstovų rūmai įstatymą, pavadintą *Dirsplaced Persons Act 774*, kuriuo suteikiama teisė Vyriausybei įleisti Amerikon 205,000 politinių pabėgėlių. Įstatyme buvo nurodyta, kad tą tremtinių skaičių reikia atgabenti Amerikon maždaug per porą metų. Baltijos valstybėms ir rytų Lenkijai buvo nustatyta kvota 40 procentų. Priimto įstatymo aptarime pabrėžta, kad tremtiniais yra laikomi tie, kurie atsirado Vokietijoje ir kituose Vakarų Europos kraštuose prieš 1945 m. gruodžio 22 d.

Tad tūkstančiai lietuvių, pasitraukusių iš Tėvynės nuo sovietinio komunizmo, ir laikinai gyvenusių amerikiečių, anglų ir prancūzų globojamose stovyklose, galėjo atvykti į JAV.

Išleidus šį įstatymą, Amerikos Lietuvių Taryba, BALF’as ir kitos organizacijos tarėsi, kaip greičiau savo tautiečius atvežti į JAV. Tai buvo labai svarbus ir sunkus uždavinys. Kadangi ALT tiesioginis tikslas buvo rūpintis Lietuvos laisvės reikalais, tai buvo nutarta, kad BALF’as kurio pirmininku buvo kun. Juozas Končius, rūpinsis lietuvių atvežimu į šį kraštą. Tą didelį

darbą BALF’as sėkmingai atliko ir 1948 ir 1949 metais lietuvių dauguma atvyko į JAV.

Dera prisiminti, jog, kai 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, tą pačią dieną **Leonardas Šimutis** sukvietė Chicagos lietuvių veikėjų pasitarimą, kas darytina šią tragišką mūsų tautos valandą. Nutarta pasiųsti protesto raštą JAV sekretoriui Cordell Hull, prašant daryti žygius agresoriui sudrausti ir pareikalauti, kad okupantas tuoj pasitrauktų iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių. Kadangi nebuvo žinomas JAV nusistatymas Pabaltijo valstybių okupacijos atžvilgiu, tai ALT’o suorganizuotas lietuvių katalikų, tautininkų, sandariečių ir kitų organizacijų prašymų siuntimas į Washingtoną, kad Vyriausybė, nepripažintų Lietuvos okupacijos ir Maskvos Lietuvai primestos „valdžios”. Ir kaip patriotiškoji Amerikos lietuvių visuomenė nudžiugo, kai 1940 m. liepos 23 d. JAV Valstybės sekretorius Sumner Welles, Vyriausybės vardu paskelbė, jog Amerika nepripažįsta Sovietų Sąjungos smurto ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos.

Šį nusistatymą išlaikė visos JAV vyriausybės ir Pabaltijo valstybių prievarta įjungimo į Sovietų Sąjungą niekada nepripažino. Lietuvos trispalvė vėliava stovėjo JAV Valstybės departamente kartu su kitų nepriklausomų valstybių vėliavomis.

ir partijos aktyvistai bei komjaunuoliai ėmė trauktis į Tarybų Sąjungos gilumą.

Iš tiesų pasitraukiantys komunistų pareigūnai puikiai žinojo, kodėl yra nekenčiami ir kokio likimo gali sulaukti už savo kruviną darbą. Juk kaip tik jie prieš savaitę sugrūdo į gyvulinius vagonus savo kaimynus ir tautiečius, tyčiojosi iš jų, grobstė tų žmonių turtą.

Trėmimų padariniai buvo jaučiami ir vėliau. 1944-aisiais dešimtys tūkstančių lietuvių ryžosi geriau trauktis į Vakarus, negu likti tėvynėje ir vėl išgyventi tarybinį terorą. Jie nebuvo nei karo nusikaltėliai, nei nacių kolaborantai, kaip kadaise be išlygų tvirtino tarybinė spauda.

Per pastarąjį dešimtmetį komunistų propagandininkai šiek tiek pakeitė savo liniją - pripažino, kad daug kas bėgo į Vakarus neva suvedžioti nacių propagandos, patikėję tariamais prasimanymais apie žiaurų komunistų elgesį. Ir šis teiginys iš piršto laužtas. Lietuviai nebuvo tokie naivūs, kad aklai tikėtų nacių propaganda. Netikėjo ja ir anksčiau, kai trejus metus vilko hitlerinės okupacijos jungą. Vokiečiai ragino Lietuvos jaunimą važiuoti dirbti į Vokietiją arba stoti į SS legioną, bet tauta vieningai boikotavo mobilizaciją, taigi nacių propaganda neturėjo jokio poveikio. Žmonės bėgo į Vakarus ne todėl, kad buvo nacių suvedžioti, o dėl to, kad 1941 metų birželį jie išgyveno masinius trėmimus, patyrė tarybinio saugumo žiaurumą, elementariausių dorovės taisyklių nepaisymą. Ne visi bėgo į Vakarus, gal net daugiau lietuvių iš karto stojo į partizanų būrius. Daugelis jautė pareigą kovoti dėl tėvynės laisvės, nes manė, kad geriau žūti gimtinėje su ginklu rankoje negu vergaujant Sibire. O iki birželio trėmimų retas žmogus įsivaizdavo, jog viena bjauriausių caro valdžios priemonių bus atgaivinta ir paversta net baisesniu nuslopinimo bei teroro įrankiu.

Vytautas Antanas Dambrava

Pranešimo tekstas

„During these past few days the devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic republics — Estonia, Latvia, and Lithuania — were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors, have been rapidly drawing to their conclusion.

From the day when the peoples of these republics first gained their independent and democratic form of government the people of the United States have watched their admirable progress in self-government with deep and sympathetic interest.

The policy of this Government is universally known. The people of the United States are opposed to predatory activities no matter whether they are carried on by the use of force or by the threat of force. They are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state, however powerful, in the domestic concerns of any other sovereign state, however weak.

These principles constitute the very foundations upon which the existing relationship between the 21 sovereign republics of the New World rests.

The United States will continue to stand by these principles, because of the conviction of the American people that unless the doctrine in which these principles are inherent once again governs the relations between nations, the rule of reason, of justice, and of law — in other words, the basis of modern civilization itself— cannot be preserved.”

Atvykę Amerikon iš Europos lietuviai čia jau rado veikiančias lietuvių organizacijas: minėtą Amerikos Lietuvių Tarybą, Lietuvos Vyčius, Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos fondą (BALF’as), Amerikos Lietuvių Tautinę sąjungą, Santarą, draudimo organizacijas, bankelius, lietuviškus laikraščius, Čikagoje lietuvių radiją „Margutis”, kitas organizacijas, draugijas bei chorus.

1951 metais, daugiausia Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis, buvo išsirūpinta iš JAV Valstybės departamento ir Kongreso, kad baltiečiai savo tautinėmis kalbomis galėtų kalbėti per „**Voice of America**” radiją į Sovietų pavergtuosius kraštus – Lietuvą, Latviją ir Estiją. Latvijos atstovas yra viešai pareiškęs, jog tai buvo laimėta Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis.

Amerikos Lietuvių Tarybos
(Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)

LIETUVIAMS ISTORINĖS...

delegacija, kuri tada vadinosi Lietuvai Gelbėti Taryba, pirmą kartą lietuvių istorijoje buvo priimta JAV prezidento Franklin D. Roosevelt jau 1940 m. spalio 15 d. Prezidentas lietuvių delegacijai pareiškė: „Lietuva vėl bus laisva“. Antrą kartą ALT'o delegaciją 1946 m. spalio 29 d. priėmė JAV prez. Harry S. Truman. Jis delegacijai atsakė, kad į Lietuvos reikalus žiūrįs su ypatinga simpatija ir apgailestavo, kad pokarinės taikos atkūrimas eina lėtai. Jis daugiau akcentavo šalpos reikalą, negu laisvės. Tuo metu Sovietų Sąjunga buvo JAV sąjungininkė ir vyko pasitarimai dėl pasaulio pertvarkymo.

Į šitokią Amerikos lietuvių

VR

bendriją jungėsi naujieji lietuviai. 1951 m. buvo pradėtas JAV Lietuvių Bendruomenės organizavimas, nustatant ryšius su ALT'u ir BALF'u. Įvykęs lapkričio 16-17 dienomis suvažiavimas New Yorke, tarp kitko, pareiškė: „kadangi Lietuvių Bendruomenės laikinajame statute pabrėžiamas aiškus JAV LB uždavinys rūpintis lietuvių kultūros ugdymu, lietuvybės išlaikymu ir apskritai lietuvių švietimo reikalais, ALT'ui paliekant dirbti politinį Lietuvai laisvinti darbą, BALF'ui šalpos sritį ir neliečiant kitų organizacijų, suvažiavimas nuoširdžiai sveikina JAV Lietuvių Bendruomenę ir linki jai geriausio pasisekimo veikloje ir tiki, kad jai pavyks į lietuvybės darbus sujungti visus lietuvius.

1948 m. New Yorke įvykusiame Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime pirmą kartą dalyvavo ir 7 tautininkų atstovai. Ten buvo sudarytas vykdomasis Amerikos Lietuvių Tarybos komitetas: Mikas Vaidyla, izdininkas, dr. Pijus Grigaitis, sekretorius, redaktorius Leonardas Šimutis, pirmininkas, advokatas Antanas Olis, vicepirmininkas. Tais metais, vadovaujant ALT'ui JAV senatoriai ir Atstovų rūmų nariai buvo „apipilti“ Amerikos lietuvių laiškais ir telegramomis prašant priimti DP įstatymą.

BIRŽELIO TRĖMIMAI – TAUTOS GENOCIDO PRADŽIA

1941-ųjų birželio 14–18 d. sovietai pradėjo masinius Lietuvos gyventojų trėmimus.

Iš Lietuvos į Sibirą iškeleliavo 17 ešelonų: 11 ešelonų su tremtiniais, 4 ešelonai su suimtaisiais ir 2 ešelonai su vadinamaisiais kriminaliniais nusikaltėliais. Iš Lietuvos daugiausia žmonių buvo ištremta į Altajaus kraštą, taip pat žmonės buvo tremiami į Novosibirsko sritį, Kazachstaną ir Komijos ASSR. Ištremtųjų iš Lietuvos skaičius, kurie buvo vežami pirmuosiuose 11 ešelonų – beveik 12 900 žmonių. Suimtųjų skaičius – 4663 žmonės. Bendras visų kategorijų represuotųjų skaičius, įvykdžius Lietuvoje trėmimo operaciją, yra apie 17,5 tūkst. žmonių. Apskritai per pirmąją (1940–1941 m.) okupaciją iš Lietuvos buvo ištremta, įkalinta arba sušaudyta apie 35 tūkst. žmonių. Mūsų mažai šaliai tai tiesiog milžiniški skaičiai.

Tarp tremtinių daugiausia buvo politinio, karinio ir ūkinio Lietuvos elito atstovų. Didžiąją dalį tremiamųjų sudarė lietuviai – apie 12 tūkst., dar buvo apie 2 tūkst. žydų, maždaug 1600 lenkų ir kitų. Tačiau jau 1941 m. rugpjūčio–rugsėjo mėn. iš įkalinimo vietų ir tremties buvo paleisti iš Lietuvos išvežti Lenkijos piliečiai (daugiausia lenkai ir žydai); su lietuviais tai nebuvo susiję. Represijų žiaurumą taip pat atskleidžia faktas, kad tarp tremiamųjų buvo net 5060 vaikų iki 16 metų amžiaus.

Istorikų išvadose teigiama, kad šios represijos buvo nukreiptos ne į pavienių žmonių, o į šeimų naikinimą. Sunaikinus ištisas šeimas, turėjo išnykti ir dešimtmečiais kaupta jų patirtis, visuomeninė-kultūrinė įtaka. Štai

Komisijos nacių ir sovietų nusikaltimams tirti išvadose teigiama, jog trėmimai vienu metu paveikė visas tautines grupes, bet santykinai labiausiai trėmimų metu nukentėjo žydų bendruomenė – ištremta apie 1 proc. bendruomenės narių (lietuvių – apie 0,5 proc.).

Toks skaičių interpretavimas iš tikrųjų daugelį žmonių gali tik papiktinti – Lietuvoje amžinai kažkas nori būti labiau nuskriaustas už kitus, amžinai tuo manipuluojama, ir ypač tai tampa aštru, kai tai susiejama su tautybių klausimu. Tik liūdna, kad tuo užsiima ir profesionalūs mokslininkai, kurie tarsi neturėtų mąstyti apie tai, kaip čia išryškinti kuo didesnes saviškių skriaudas. Todėl šiuos skaičius sunku pavadinti objektyviomis išvadomis – tai greičiausiai kai kam paranki politinė interpretacija.

Norint įrodyti kokį nors teiginį, visada galima tai padaryti, taip pat ir pasitelkiant skaičius. Jeigu tie procentai būtų kažkam nepalankūs, matyt, būtų išvedinėjami kokie nors matematiniai integralai, ištrauktos šaknys, sprendžiamos lygtys ar dar kas nors. Pagaliau skaičiai yra aiškūs – 1941-ųjų birželio mėn. ištremta 17,5 tūkst. Lietuvos gyventojų. Kur kas svarbiau išsiaiškinti kiekvieno konkretaus tremtinio likimą, o ne spręsti politinius-matematinius uždavinius.

Trėmimų akcijos buvo sumanytos Kremliuje visose naujai okupuotose teritorijose – Lietuvoje, Estijoje, Latvijoje, Vakarų Ukrainoje, Baltarusijoje, Besarabijoje. Turėjo būti parengti ir išleisti atitinkami Sovietų komunistų partijos CK politinio biuro ir SSRS liaudies komisarų tarybos nutarimai, tačiau šie dokumentai iki šiol nerasti

arba kruopščiai slepiami dabartinio Rusijos prezidento itin akylai saugomuose archyvuose. Lietuvoje pasirengimo trėmimams baigiamasis etapas prasidėjo 1941 m. gegužės 21 d., o birželio 4 d. visų čekistų šefo V. Merkulov pavaduotojas I. Serov NKGB apskričių skyrių viršininkams išleido slapta instrukciją, kaip organizuoti galutinę tremiamų žmonių apskaitą ir patį trėmimą. Turėjo būti tremiami tik tie, kurių apskaitos bylose spėta sukaupti kokios nors vadamosios „kompromituojančios medžiagos“: apie dalyvavimą Nepriklausomybės kovose, aukštas valstybines pareigas, priklausymą Šaulių sąjungai bei kitoms tautinėms krašto organizacijoms ir pan. Tačiau galutinai įgyvendinti bolševikų sumanymus sukliudė vokiečių puolimas.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos Centro komiteto Lietuvos biuro pirmininkas Michail Suslov, kiek žinoma, yra pasakęs: „Bus Lietuva, bet be lietuvių“. Nors ši jo pranašystė ir neišsipildė, tačiau, matyt, reikia sutikti, jog trėmimus iš mūsų krašto vykdyti padėjo ir tam tikra dalis tautiečių. Koks gi buvo jų išskaičiavimas?

Kiekvienoje tautoje rasiame savo išdavikų, niekšų, nusikaltėlių, iškrypėlių ir t. t. Lietuvoje tais laikais, kaip ir dabar, veikė rusiškoji „penktoji kolona“ – įvairūs komunistai, komjaunuoliai, degradavę veikėjai prisidėjo prie trėmimų. Išskaičiavimas labai paprastas – prisidengiant ideologinėmis klišėmis užvaldyti kaimynų turtą arba prisidedant prie tokių akcijų kaip trėmimai mėginti įsitvirtinti naujojoje sovietinėje administracijoje, kilti karjeros laiptais ir t. t. Nieko čia naujo.

Atimtas visas gyvenimas

Šiandien įvairiuose tremtinių susibūrimuose kalbama, kad štai valdžioje ar aukštuose postuose sėdi tie, kurie anuomet mus trėmė į Sibirą. Kiek čia tiesos?

Reikia suprasti buvusius tremtinius, politinius kalinius ar jų gimines. Iš visų jų buvo atimtas ne šiaip patogus butas ar kažkoks turtas. Daugeliui juk buvo atimtas visas gyvenimas, nekalbant jau apie žuvusiuosius tremtyje. Tie, kurie sugebėjo grįžti, susidūrė su bolševikine nomenklatura, atėmusia iš jų gyvenimą. Jie grįžo, galima sakyti, ant plikos žemės, kuri jiems taip pat jau nepriklausė. Jie viską turėjo pradėti iš pradžių. Tik vienetams pavyko daugumą neblogai įsikurti. Gal tai ir elementaru, tačiau visiems šiems žmonėms tai be galo skausminga. O kai jie mato, jog šiandien iš jų jausmų tyčiojama si (tai ištis neretai pasitaiko) būna pikta dvigubai.

Vardyti, matyt, tektų labai ilgai. Ko gero, tektų pradėti nuo Antano Sniečkaus, kuris jau 1940-ųjų birželio 19-ąją, t. y. praėjus vos kelioms dienoms po krašto okupacijos, buvo paskirtas ir vyriausiuoju okupuotos Lietuvos sovietinio saugumo vadovu. Matyt, buvo už ką, ir akivaizdu, kad po metų jis pateisino šį savo aukštą postą – aktyviai organizavo trėmimus. Tačiau galime prisiminti, kad ne taip seniai **Lietuvos mokslų akademijoje buvo surengtas šio budelio minėjimas.** Iki šiol, ypač iš buvusių jo partiečių, galima išgirsti fantastiškų pasakojimų apie tai, kaip Sniečkus neva gelbėjo Lietuvos ūkį ir dar kitokių nesąmonių...

Ar tai nereiškia, kad mūsų tauta tiesiog nesugeba išsaugoti sau skaudžios istorinės atminties? Juk sunku rasti Lietuvoje šeimų, nenukentėjusių nuo sovietinės okupacijos ar tų pa-

čių trėmimų. Kiek yra žinoma, netgi du paties Sniečkaus pusbroliai buvo ištremti į Sibirą. Jo motina mirė Vokietijoje Hanau stovykloje, pabėgusi iš sūnaus „rojaus“.

Tauta čia niekuo dėta. Tiesiog visada atsiras veikėjų, kuriems sovietiniai laikai asocijuosis ne su trėmimais, ne su komunizmo nusikaltimais, o, pavyzdžiui, su geru ir sočiu gyvenimu. Ne paslaptis – jų partinė priklausomybė ar politinės simpatijos, nuolatinis dairymasis į Rusiją ar pan. Vis dėlto didžiausią žalą daro net ne jie, o šiuo metu itin madingos vadinamosios liberaliosios pažiūros. Kalbos, kad neva, pakaks naršyti po praeitį, pakaks ieškoti kaltininkų. Neva, štai, žiūrėkime į Europą, kaip ten puikiai sugyvena įvairiausios idėjos, net buvę priešai puikiai randa bendrą kalbą... Mūsų šalies specifika daugeliui nesuprantama.

Ko gero, šiandien privalome ne gedėti, o tiesiog gerbti savo tautos praeitį, reikia išmokti ne verkšlenti, o mėginti rasti visiems priimtinas šios pagarbos formas. Dabar dažniausiai šie dalykai minimi šabloniškai ir nuobodžiai. Žinoma, tokia rutina negali nieko įkvėpti. Todėl nenuostabu, kad, pavyzdžiui, į tremties minėjimą nuolat susirenka tie patys žmonės, o ir tų kaskart vis mažiau. Pavyzdžiui, viena priimtinausių formų yra knygų skaitymas – net ir prastai parašytos istorinės tematikos knygos yra įdomios. Sunku pasakyti, gal tai ir yra išeitis – tiesiog reikia išmokti skaityti knygas. Arba išmokti norėti jas skaityti. Ir nesidairyti į jokių vertybių neišpažįstančius „liberalistus“, temokančius viską neigti, tačiau nieko nepasiūlančius mainais.

„Laisvės kryžkelių“ archyvas, Bernardinai.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖS METINIS PRANEŠIMAS

Mieli Lietuvos žmonės, Gerbiamieji posėdžio dalyviai,

Esu čia, kad atlikčiau Konstitucijos numatytą pareigą metiniu pranešimu apžvelgti padėtį šalyje.

Situaciją ir aktualijas kiekvienoje valstybės gyvenimo srityje stebiu, analizuoju ir reaguojau nesulaukdama metinių progų. Taip suprantu savo ir Prezidento institucijos užduotį.

Todėl, ruošdamasi šiam susitikimui, atsisakiau tradiciniu tapusio žanro - įprastinės visų šalies gyvenimo sričių apžvalgos, rikiuojant jas įprasta tvarka.

Neskelbsiu ir problemų sąrašo, kuriame rikiuotusi: ūkio nuosmukis, nedarbas, energijos kainos, siautėjanti korupcija, stringančios struktūrinės reformos...

Nuolat bendrauju su Lietuvos žmonėmis, kalbuoju su politikais, visų lygių šalies institucijų pareigūnais. Nuoširdžiai domiuosi viskuo, kas vyksta viešojoje erdvėje. Todėl neabejoju: savo skaudulius mes žinome.

Atrodytų, nutuokiame, ir kaip juos gydyti. Juk žadame kloti modernius pamatus ekonomikos pažangai. Ketiname investuoti į mokslą ir inovacijas. Skelbiame negailestingą karą korupcijai. Įsipareigojame laisvinti verslą nuo beprasmių suvaržymų, užsitikrinti energetinę nepriklausomybę.

Dešimtmečiais, tarsi užkeikimą, kartojame išmintingus tekstus apie gyvybiškai svarbią būtinybę nedelsiant imtis struktūrinių reformų.

Dvidešimt pirmaisiais Nepriklausomybės metais vien geri norai ir ketinimai - nebepadeda. Optimizmo ir kantrybės ištekliai senka. Tikėjimas silpsta. Grimztame į nusivylimą ir nepasitikėjimą - politika, valdžios institucijomis, savimi ir savo valstybe. O iš čia - jau tik žingsnis į bejėgiškumą ir sąstingį. Būtent todėl esu įsitikinusi: priėjome tašką, kur nebepakanka dar vieno eilinio padėties konstatavimo, priminimo apie sunkumus, pasikritikavimų ar akademinių pamastymų apie bendrą atsakomybę. Priėjome tašką, kuriame reikia esminio lūžio. Lietuva jau subrendo permainingoms. Pakviesiu įkvėpti pilietinės valios ir politinės drąsos. Ir pripažinti: įstrigome, nes - praradome kryptį. Pirašę dešimtis tomų strategijų ir programų, kuriose puikuojasi šimtai kilnių prioritetų, pametėme svarbiausiąjį. Paniekinome vienintelį veiksmų vertinimo matą.

Pamiršome žmogų

Šią pirmąją vertybę užgožė krašutinis ekonomizmas, įsivyravęs visuose lygmenyse. Visos problemos kildinamos tik iš pinigų stygiaus.

Žinau, koks buvo globalios finansų suirutės mastas ir koks jo poveikis realiajai ekonomikai. Tačiau kategoriškai nesutinku su besąlygine ekonomikos viršenybe. Tai - iš esmės klaidingas požiūris, lemiantis ydingą pasaulio matymą, neadekvačius veiksmus ir, deja, labai skausmingus praregėjimus.

Vakarykščius ekonominius burbulus išpūtė nežabotas ekonominis egoizmas. Šiandieninius jų sprogius ir socialines pasekmes sukėlė ekonominių prioritetų aukštiniimo ideologija.

Ne pinigų stygius pykdo žmones, o teisingumo ir solidarumo trūkumas. Nepritariau ir nepritarsiu chaotiškam mokesčių kėlimui. Pareikalavau, kad už sumažintas pensijas būtų numatytas aiškus kompensacijos mechanizmas. Siekiu, kad pagarba žmogui atsispindėtų sąžiningoje ir protingoje socialinės apsaugos sistemos reformoje, kuri vis niekaip neprasideda.

Išmokime šias pamokas. Atlikime vertybių peržiūrą ir pakilkime vertybiniam atgimimui.

Jei tikrai siekiame realių permainų valstybėje, turime atsisigręžti į aukščiausią vertybę - į žmogų. Šis vertybinis orientyras taikytinas visuotinai - aukščiausiems pareigūnams ir žemiausių grandžių valstybės tarnautojams, o kartu - ir kiekvienam piliečiui. Kiekviename veiklos etape - ruošiant projektus, svarstant pasiūlymus, balsuojant ir - įgyvendinant sprendimus.

Žmogus turi tapti pirmuoju prioritetu ir vieninteliu darbų vertinimo kriterijumi visoms šalies politikos sritims.

Užsienio politikai - taip pat. Galime diskutuoti dėl diplomatinio darbo formų ir taktinių žingsnių, tačiau strateginė kryptis - viena ir neginčijama. Tai - Lietuvos žmonių interesų, tikslų ir mūsų nacionalinės savigarbos atstovavimas tarptautinėje arenoje.

Todėl mano kadencijos prioritetai yra:

- aktyvi ir dalykiška tolesnė eurointegracija bei nuoseklus šalies interesų gynimas Europos Sąjungoje;

- euroatlantinės darbotvarkės įgyvendinimas, kartu - aktyvi veikla, stiprinant Lietuvos teritorinį, energetinį ir technologinį saugumą, maksimaliai išnaudojant tarptautinių organizacijų galimybes;

Prezidentė Dalia Grybauskaitė Seime skaitė metinį pranešimą.

Dž. G. Barysaitės nuotr.

- konstruktyvūs santykiai su kaimynais, grįsti abipuse pagarba ir abipuse nauda.

Gerbiamieji,

Tik **žmogaus** viršenybės principas padės mums rasti atsakymus į daugelį klausimų. Tik įtvirtinę jį, suteiksime teigiamą kryptį valstybės ir visuomenės energijai.

Šiandien, deja, didžiulė dalis nacionalinės energijos tiesiog iššvaistoma. Vyksta iš pažiūros audringas, tačiau bekryptis judėjimas. Dėl savo chaotiško pobūdžio jis veda arba į niekur, arba, dar blogiau - į sumaištį. Groteskiška, kai, kilus sumaiščiui, steigiamo dar vieną darbo grupę - visuomenei apraminti ir politiniams mundurams apvalyti, - tačiau rezultatas, dažniausiai, - tik sprendimo atidėjimas ir papildomas pyktis.

Neminėčiau to, jeigu tai būtų vienkartinė kažkurios institucijos darbo nesėkmė. Deja, tokios situacijos kartojasi nuolat. Sąmoningai neminiu ir tokių sprendimų pavyzdžių ar juos priėmusių institucijų pavadinimų, nes tai tapo be mažu visuotiniu reiškiniu. Jo paplitimas ir įsitvirtinimas rodo kai kurias sunkias mūsų viešojo gyvenimo ydas.

Pirminė - tai akivaizdus strateginio mąstymo deficitas. Šalies institucijos, taip pat ir politinės partijos, tapo tarsi „Lietuvos mažosiomis kunigaikštystėmis“, su savo suvereniais tikslais ir interesais. Tokios - fragmentiškos ir neretai prieštaringos - veiklos pasekmė - nestabili, neaiški ir nepatikima teisinė aplinka, kuri, veikiant be aiškaus strateginio sumanymo, užprogramuojama jau įstatymų leidybos procese. Jeigu ruošiamas projektas neturi idėjinio stuburo, tai juo, tikėtina, bus pasiūlyti tik laikini ir tik sektoriniai sprendimai.

Derinimo stadijoje ruošinys bus praturtintas kitų

sektorių pageidavimais bei išlygomis ir išimtimis. Į procesą neabejotinai įsiverš ir lobistinių interesų atstovai su visiškai naujais siūlymais.

Kruopšti poveikio analizė tokiomis sąlygomis nebeįmanoma. Tačiau užkulisiniai susitarimai - galimi. Todėl, vadinamieji „paskutinės minutės“ pasiūlymai praslys. Netrukus paaiškės, kad jie iškreipė pirminį sumanymą, įnešė prieštaravimų, atvėrė naujų landų interesams, kurie nedeklaruojami viešai.

Tokia yra patirtis. Kasdienė ir daugiametė. Todėl - pakankama, kad pagaliau imtumėmės tobulinti ne tik pačius įstatymus, bet ir jų priėmimo tvarką. Grįskime sumanymus ir projektus aiškiais strateginiais tikslais, atsisakykime ir „paskutinės minutės“, ir vilkinimo papročių. Jau šiandien turime pradėti mąstyti plačiau, žvelgti giliau ir matyti toliau, nei rytdienos antraštės.

Vyriausybės veikla galėtų tapti kryptingesnė, jeigu, išgijus paprotį „stumti“ pavienių ministerijų sumanymus, būtų įdiegta kita tradicija - aptarti juos išsamiai, iš anksto, kolegialiai ir būtinai - strategiškai. Jei siūlomi verslo mokesčių pakeitimai - būtina įvertinti poveikį ūkio raidai ir darbo rinkai. Jei žadama apmokestinėti gyventojus, turi rūpėti ne tik biudžeto skaičiuoklės rodmenys - tegul mokesčio poveikį išanalizuoja ir už socialinės apsaugos situaciją atsakingi žmonės. Jeigu siūloma mokesstinė lengvata vienai ar kitai verslo šakai, būtina girdėti konkurencijos sąlygas prižiūrinių institucijų vertinimą. Ir, be jokios abejonės, - už šalies finansus atsakingų pareigūnų žodį. Tai ypač aktualu dabar, kai biudžeto padėtis įtempta. Tai bus aktualu ir artimiausioje ateityje, kai, artėjant savivaldybių rinkimams, lengvatų ir mokestinių išimčių siūlymai

pasipils sūsnimis. Neabejoju, dalis jų bus pažangūs ir perspektyvūs. Tačiau iš patirties žinau - kita dalis bus proginė - rinkiminė. Todėl vertinti juos reikės itin kruopščiai, atsakingai ir apdairiai.

Vadovaujantis vertybiniu principu „Žmogus - Valstybė - Ateitis“. Tikiu, kad šis vertinimo matas būtų apsaugojęs nuo daugybės pastarųjų metų klaidų ir akivaizdaus įstatymų leidybos broko. Jis gali padėti rasti išmintingą pusiausvyrą ateities sprendimuose. Esu įsitikinusi, kad tik jis gali tapti patikimu pamatu atkurti žmogaus ir valstybės santykius, kuriems turėtume skirti ypatingą dėmesį. Tačiau šie santykiai ištikti giliausios krizės, kokios niekada nebuvo atkurtoje nepriklausomoje Lietuvoje.

Tai sakau remdamasi ne tik Visuomenės nuomonės tyrėjų išvadomis, kurios skelbia, kad beveik 80 procentų žmonių nebepasitiki partijomis, politikais ir valstybės institucijomis, kitaip tariant - pačia valstybe. Jų pesimistinius vertinimus patvirtina ir nepaneigiamas faktas - vis daugiau piliečių nebeina balsuoti. Piliečiai savo noru atsisako teisės dalyvauti savo valstybės valdyme. Ir tikrai ne todėl, kad pasyvumas, abejingumas ar „tas prakeiktas nuolankumas“ būtų mūsų įgimtas nacionalinis bruožas.

Anaiptol

Prisiminkime 1992-ųjų referendumą dėl Konstitucijos. Užgriuvus sniegui, sutrikus eismui ir elektros tiekimui, nepaisydami stichijos ir stebindami tarptautinius stebėtojus, balsuoti atėjo apie 75-kis procentus rinkėjų. Atėjo, nes tikėjo, kad jų balsas gali lemti permainas.

Prisiminkime šių metų Nepriklausomybės šventę - rinkosi dešimtys tūkstančių, tuo patvirtindami, kad jų meilė

(Nukelta į 6 psl.)

Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė dalyvavo okupacijos, genocido ir sovietmečio represijų aukų pagerbimo minėjime.

Dž. G. Barysaitės nuotr.

(Atkelta iš 5 psl.)

LIETUVOS...

Tėvynei gyva.

Arba, pastarųjų metų aplinkos tvarkymo akcijos. Būrių būriai susitelkė tikėdami, kad gali apkuopti Lietuvą savo rankomis. Tačiau - skaudu ir gėda - tie patys žmonės netiki, kad gali apvalyti Lietuvą savo balsais. Jie nebetiki, kad politinių atspalvių pokyčiai Seime ar savivaldybėje gali lemti realias permainas šalies ir jų pačių gyvenime. Žmonės nebepasitiki ne kažkuriais - kairiaisiais, dešiniaisiais ar jau nuvilti spėjusiais naujaisiais. Jie nepasitiki valdžia, politikais ir politika apskritai. Tai - rimčiausias išpėjimo skambutis politinėms partijoms - užsisklendusioms savo siauruose partiniuose interesuose ir tarsi pamiršusioms, kad jų likimas - rinkėjų rankose, o ne atvirksčiai.

Galvoju ir apie emigracijos mastą. Ne kaip apie ekonominį reiškinių, o kaip apie žmogaus ir valstybės santykį. Palikti Tėvyne - sunkus sprendimas. Tačiau vis daugiau Lietuvos žmonių jam ryžtasi ir vis daugiau - svarsto tokią galimybę. Raminamės, kad tai - natūrali sunkmečio pasekmė. Bet juk šalyse, į kurias išvažiuoja mūsų tėvynainiai - taip pat sunkmetis. Taip pat nedarbas, socialinis pažeidžiamumas, nežinia. Kita vertus, mūsų šalį palieka ne tik vargo prispirti bedarbiai.

Todėl pažvelkime tikrovei į akis ir pripažinkime: žmonės emigruoja ne tik ir ne tiek dėl ekonominių priežasčių. **Jie išvažiuoja į svetimas šalis, nes pasijuto svetimi savame krašte.** Šiandieninė politinė kultūra ir moralė verčia abejoti: ar dar įmanoma dirbti tai, ko reikia Lietuvos žmonėms, o ne kažkuriam politiniam konsorciui ar interesų dariniui? Atsakykite į tuos

klausimus patys sau - ne iš tribūnos, ne prieš kameras, o prieš savo sąžinę. Atsakykite, ir **pradėkite keistis ir keisti. „Tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei”, - juk tai žodžiai iš jūsų, ir mano, priesaikos.** Paverskime šiuos prasmingus žodžius prasmingais darbais. Imkimės konkrečių veiksmų, kad pasiektume realių, žmogui svarbių rezultatų.

Šiandien mums ypač rūpi ekonomikos sąstingis ir jo pasekmė - nedarbas. Kalbame apie tai kasdien. Tačiau, jei tikrai rūpi, turime žinoti, kad artimiausiais metais biudžetas nepajėgs skirti dosnios finansinės injekcijos ūkiui skatinti. Žinome, kad neįstengsime žymiai palengvinti mokesčių naštos. Tad imkime ir palengvinkime tai, ką galime - biurokratinę našlą. Sutvarkykime konkurencinę aplinką. Užtikrinę lygiai teisingas konkurencijos sąlygas visiems ekonomikos dalyviams, sutramdę monopolininkų savivalę, apginsime ir sąžiningą verslą ir vartotojus.

Skatinkime ir formuokime požiūrį, kad **sąžiningu būti apsimoka.**

Sąžiningam, skaidriam verslui turi būti rodomas pasitikėjimas. Sudarykite tokias sąlygas, kad šiuo metu šešėlyje dirbantis ir šeimas išlaikantis smulkieji verslininkai, meistrai, taip pat - kūrėjai atsiestų patikėtų ir galėtų dirbti savo darbą legaliai, neprarasdami orumo ir nesižemindami.

Kalbėjau apie katastrofiškai mažėjančių piliečių aktyvumą. Minėjau galias priežastis - nusivylimą, prarastą pasitikėjimą. Jam atgauti reikės daug pastangų ir laiko. Gerai, kad daromi nors maži žingsneliai ta kryptimi. Pavyzdžiui, lengvinamos sąlygos įsidarbinti jauniems, pirmą kartą į darbo rinką patenkantiems žmo-

nėms. Būtent tokiems - į žmogų orientuotiems - siūlymams turi būti suteiktas ypatingojo prioriteto statusas, būtent tokių sprendimų turi būti daug daugiau. Tokių - įvykdomų - darbų yra kiekvienoje srityje. Atlikime juos - ir taps šviesiau. Tam nereikia rašyti vis naujų programų. Nereikia ir milijardinių biudžeto investicijų. Reikia sutelktų ir kryptingų veiksmų.

Pagaliau atverkime politinę sistemą platesniam nepartinių piliečių dalyvavimui. Atverkime ir pačias partijas - naujiems veidams, naujiems požiūriams, idėjoms ir demokratijai partijų viduje. Taip pasiūsim žinią, kad žmonių balsas svarbus, jų dalyvavimas valstybės gyvenime - galimas ir laukiamas.

Daug kalbame apie korupciją. Piktinamės, analizuojame šaknis, prognozuojame pasekmes. Tačiau pernai už korupcines veikas buvo pradėta per septynis šimtus ikiteisminių tyrimų. Teismą pasiekė vos kas antra byla. Laisvės už piktnaudžiavimą tarnyba realiai neteko vienas. **Už kyšininkavimą - nė vienas.**

Nekomentuosiu. Tai jau beprasmiška ir gėda. Pateiksiu keletą konkrečių siūlymų.

Pirma - valstybės tarnautojas, pareigūnas, piktnaudžiavęs tarnyba savanauđiskais tikslais, turi netekti tarnybos, o galimybė į ją sugrįžti turėtų būti vertinama itin atidžiai. Neturime teisės lengvabūdiškai rizikuoti viešuoju interesu vėl patikėdami valstybines pareigas tokiems, kurie tarnybą supranta kaip įrankį lobti.

Antra - visas turtas, įsigytas už neteisėtai gautas pajamas, turi būti konfiskuojamas. Su žmonėmis, kuriems turtas yra svarbesnis už pareigą ir garbę, reikia kalbėti jiems suprantama kalba.

Trečia - padidinkime bau-

das už korupcinius ir ekonominius nusikaltimus. Jos turi būti atgrasančios tiems, kurie mąsto tik ekonominėmis kategorijomis „apsimoka-neapsimoka”. Esu pateikusi tokias Baudžiamojo kodekso pataisas ir prašau Jūsų palai-

Ketvirta - esu pasiūliusi ilginti senaties terminus. Taip užkardytume galimybes išvengti pelnytų bausmių. Tikėtina, kad paspartėtų ir ikiteisminiai procesai bei bylų nagrinėjimas teismuose - juk ilgai „sirgti”, būti išvykusiam, turėti kitų vilkinimo priežasčių tiesiog „neapsimokėtų”. Šie siūlymai - jau Seime. Prašau - neatidėliokite jų svarstymo ir priėmimo.

Tikiuosi, kad Seimas nebedels ir jau šiais metais priims kovai su korupcija svarbius Lobistinės veiklos ir poveikio teisės aktų leidybai bei Valstybės tarnautojo elgesio kodekso patvirtinimo įstatymus. Visuomenei sunku patikėti, kad politikai rimtai nusiteikę kovai su korupcija, kai metų metais vilkinami tokie svarbūs sprendimai.

Tik asmeninis kiekvieno nepakantumas korupcijai gali ją išguiti iš mūsų gyvenimo.

Pagaliau - teismai. Jų vaidmuo kovojant su korupcija - ypatingas. Dar daugiau - būtent teismams tenka išskirtinis vaidmuo, siekiant įtvirtinti naujos kokybės - abipusiu pasitikėjimu grįstus piliečių ir valstybės santykius. Tokie santykiai neįsivaizduojami be patikimų, tikėjamą teisingumu užtikrinančių teismų. Deja, šiandien mūsų teismus žmonės vertina kitaip. Akivaizdžius trūkumus mato teisės mokslų žinovai, kritikuoja patys teisėjai.

Sistema subiuokratėjo. Ji tapo arogantiška. Teismų vadovų bei savivaldos energija nukrypo į akademines diskusijas ir tarpusavio santykių aiškinimąsi. Deja, **diskusijose neliko vietos svarbiausiai temai - teisingumui ir žmogaus problemoms teismuose.**

Uždara, menkai visuomenės kontroliuojama sistema toleruoja „dvigubų standartų” plitimą. Vilkinimas tapo tradicija, kuria imame garsėti jau ir europinėje erdvėje. Todėl atverkime sistemą - pokyčiams, naujiems veidams ir naujiems darbams. Nebeignorukime žmonių reikalaujamo platesnio visuomenės atstovavimo teismuose. Nuosekliai laikykimės numatyto teismų

vadovų rotacijos principo. Taip pat - supaprastinkime teismo proceso procedūras. Peržiūrėkime institucijų funkcijas - nemažą dalį ginčų įmanoma išspręsti ikiteismini tvarka. Palengvinę teismų darbo krūvį, reikalaujame aukščiausios darbo kokybės.

Ir pagaliau - teisėjų at-ranka ir vertinimas, etikos ir drausmės bylų nagrinėjimo procedūros. Šiai sistemos tobulinimo kryptčiai skirsiu ypatingą dėmesį, nes esu įsitikinusi: tik kompetentingų ir teisingumo idėjai ištikimų teisėjų korpusas gali vykdyti teisingumą valstybės vardu.

Valstybė stipri tiek, kiek žmonės tiki jos teisingumu. Tai sakydama, galvoju ne tik apie įstatymo raidę. Galvoju apie visapusį - socialinį, ekonominį, bendražmogiškąjį - teisingumą plačiąja šio žodžio prasme. Tai - privalomas sveikos visuomenės bruožas, būtinas valstybės sprendimų orientyras. Juo labiau, aktualus dabar - ekonominių ir socialinių išbandymų metu.

Nors finansų grūties pavojų atremti pavyko, privalome būti realistai: padėtis tebėra trapi ir pažeidžiama. Ūkio atsigavimo ženklai - gležni. Artimiausio laikotarpio prognozės - santūrios ir permainingos. Tikra yra tik viena: dar bent keletą metų valstybė tikrai negalės būti dosni. Būtent todėl ji privalės būti teisinga ir išmintinga - labiau nei kada nors iki šiol. Būtent todėl tokiomis aplinkybėmis ypatingą prasmę įgauna pamatiniai vertybiniai principai - teisingumas, žmogiškumas ir, ypač norėčiau pabrėžti - atsakomybė.

Gerbiamieji,

Likimas nepadarys mūsų išbandymų - galime liudėti arba pykti dėl to.

Tačiau mainais, kaip kompensaciją už sunkumus, suteikė galimybę.

Kviečiu priimti savo valstybę kaip savą, joje esančias problemas kaip savas, ir jas ryžtingai bei kūrybiškai patiems išspręsti!

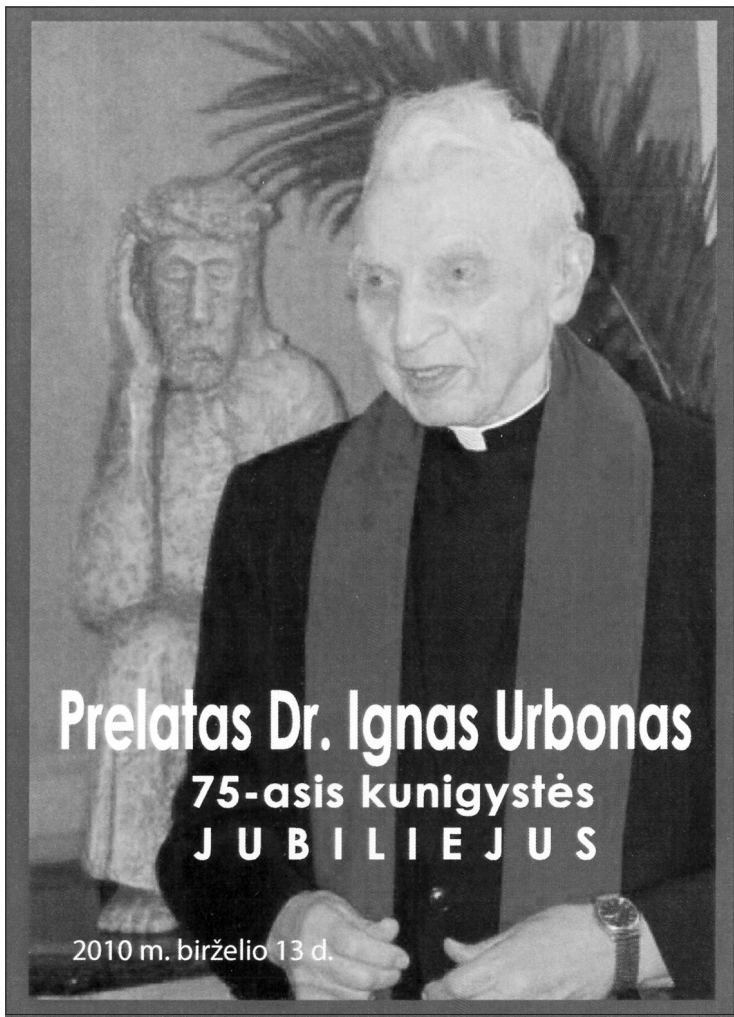
Kviečiu kiekvieną Lietuvos pilietį atsakingai rinkti, teisingai reikalauti ir pačiam rodyti asmeninį pavyzdį!

Tikiu, įveiksime visas krizes. Jeigu įveiksime savyje blogiausią - atsakomybės ir pasitikėjimo krizę.

Ačiū už dėmesį.

Dalia Grybauskaitė, Lietuvos Respublikos Prezidentė

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Prelatas Dr. Ignas Urbonas 75-asis kunigystės JUBILIEJUS

2010 m. birželio 13 d.

Prelato pagerbti jo šventėje erdvioje Pasaulio lietuvių centro salėje vos tilpo žmonės, atvykę ir iš tolimų vietovių ir tai vyko visą to sekmadienio dieną. Prie daugelio organizacijų sveikinimų, jungiasi ir „Dirvos“ redakcija, linkėdama ir toliau Visagalio palaimos. Jubilias yra išleidęs turiningą savo prisiminimų knygą „Ilga mano kelionė“, kurią baigia šiais žodžiais: „Savo ilgą kelionę pradėjau tėviškėje prie Svaicingio ežerėlio, ir, manau, ją baigsiu Lemonte prie Mičigano ežero. Keliavau devynisdešimt penkerius metus, pamačiau beveik visų Kontinentų grožį, bet mano širdyje paliko gražiausios ir brangiausios tik dvi vietos – mano tėviškė ir mano tėvynė Lietuva. Šiais savo atsiminimais, manau, esąs dar gyvas liudininkas – religinių, tautinių, kultūrinių ir dalies tragiškų įvykių, pereito šimtmečio, Lietuvoje ir Išeivijoje.“

CHICAGO, IL

„Saulutės“ koncertas

Čikagoje retai būna klasikinės muzikos koncertas, tad, kai mus pakvietė „Saulutė“ atvykti į Lemonte rengiamą koncertą birželio 6 d., Lietuvių dailės muziejaus salė vos sutalpino klausytojus.

Koncertą pradėjo pianistas Ričardas Sokas su Ludwig van Beethoveno Sonata Nr.2, antrąją dalimi. Jis fortepijonu palydėjo ir koncerto solistus.

Aušra Jasaitė deklamavo Vytauto Mačernio eiles. Suprasti poeto kūrybą ne visiems pasiseka.

Solistai Nida Grigalavičiūtė ir Antanas Zakarauskas dainavo arijas, duetus ir dainas. Girdėjome Vytauto Klovos,

Balio Dvariono, Wolfgang Amadeus Mozart, Geatano Domizetti, Francesko Cilea ir, žinoma, Giuseppe Verdi operų ištraukas, bei operečių kūrėjų Franz Lehar, Imre Kalman kūrinius.

Sopraną Nidą Grigalavičiūtę, operos solistę girdime Lietuvių Operos spektakliuose atliekant pagrindines partijas. Visuomet džiaugiamės jos dainavimu, bet šios galerijos akustika nepalanki teksto perdavimui.

Tenorą Antaną Zakarauską pirmą kartą išgirdus, buvo malonu stebėti jo nesuvaržytą laikyseną scenoje ir klausytis jo dainavimo. Buvo rašyta, kad solistas studijuoja dainavimą Australijoje, iš kurios jis atvyko į šį koncertą ir kad anksčiau buvo

CLEVELAND, OH

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Birželio 13 d. Clevelando lietuviai drauge su latviais ir estais prasmingai paminėjo sovietų įvykdytos Baltijos valstybių okupacijos 70 metų sukaktį ir po metų pradėto plataus teroro bei masinių baltiečių trėmimų į Sibirą pradžią. Šį bendrą minėjimą jau 31-ą kartą rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

Minėjimas vyko latvių parapijos patalpose Clevelando priemiestyje Lakewood, Ohio.

Bažnyčioje vyko iškilmingos ekumeninės pamaldos už sovietų nužudytus ir ištremtus lietuvius, latvius ir estus, kurias pravedė kun. kleb. Juozas Bacevičius, latvių liuteronų klebonė Sarma Eglite ir latvių baptistų kun. Paul Barbins. Įnešus vėliavas, pamaldas su įžangine malda pradėjo klebonė Eglite. Toliau vyko Šv. Rašto skaitymai bei įvairios maldos. Tarp maldų mūsų solistė Virginija Muliolienė sugiedojo tris pritaikytas giesmes: J.S. Bach “Bist du bei mir”, J.Naujalio “Kai širdį tau skausmas” ir Cesar Franck “Hear my cry O God”.

Savo pamoksle kun. Barbins pristatė Baltijos tautų tragediją ir ragino ir toliau rengti šiuos minėjimus ir tinkamai pagerbti šias komunizmo aukas.

Po tolimesnių maldų – palaiminimai anglų, estų, latvių ir lietuvių kalbomis ir buvo

balso menininko Virgilijaus Noreikos klasėje, regis, gaila, kad sąlygos neleido baigti jo vadovaujamas studijas, kurio studentai dainuoja Milano „La Scalos“ teatre ir Metropolitan operoje New Yorke.

Laukiame ir vėl, kad Indrė Tijūnėlienė pakviestų mus į kitą klasikinės muzikos koncertą. **VR**

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Čikagos skyriaus rengiama gegužinė šiemet įvyks rugsėjo 19 d. Ateitininkų namų ažuolyne. Prašome, kaip ir pernai, gausiai dalyvauti ir palydėti vasaros dienas su dainomis, šokiais ir draugais.

Po Baisiojo Birželio minėjimo pamaldų – dvasiškiei, vėliavininkai ir Baltiečių komiteto nariai: iš k. latvių klebonė S.Eglite, Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. J.Bacevice, estų atstovas Peter Orro, latvių kun. P. Barbins, antroje eilėje JAV vėliava – L.Krumins, Estijos – A. Traks, Erika Puussaar, M. Nasvytienė, B. Pautienė, I. Bublienė, Lietuvos Garbės konsulė, Lietuvos – P. Maciulevičius, Latvijos – G. Rankis; trečioje eilėje – gen. Kukainis ir A. Pautienis.

Algio Muliolio nuotr.

sugiedoti JAV ir Baltijos valstybių himnai. Giesmes vargonais palydėjo Liga Zemesaraja.

Po pamaldų, dalyviai susirinko parapijos salėje, kur vyko trumpas minėjimas.

Kun. Barbins sukalbėjo įžanginę maldą. Komiteto pirm. A. Pautienis padėkojo dvasiškiams, solistei, vargonininkei ir vaišių šeimininkėms ir padarė dvi pastabas.

1. Vakarų Valstybės nieku nepadėjo Baltijos Tautoms, bet priešingai išdavė jas, ilgai Sovietų komunistų vergijai, be gėdos besigirdamos, kad jos išlaisvino Europą.

2. Negalime pamiršti ilgo ginkluoto partizanų pasiprie-

šinimo Sovietų kariuomenei, kuris truko iki 1952-ų metų ir vien tik Lietuvoje pareikalavo virš 30 tūkstančių aukų.

Toliau kalbėjo JAV Latvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas Markus Apelis. Prelegentas teigė, kad šie minėjimai yra reikalingi, nes jie įgalina geriau susipažinti ir įsigilinti į šiuos istoriniai svarbius bei skaudžius įvykius. Tai padeda mums reikalauti teisingumo už šias skriaudas ir geriau painformuoti platųjį pasaulį apie šiuos komunizmo nusi-kaltimus. Pagerbdami aukas, ko jos tikrai nusipelnė, mes pagerbiame savo tautas.

Algimantas Pautienis

Tautos fondo metiniame suvažiavime 2010 m. birželio 5 d.: dr. Giedrė Kumpikaitė, TF Tarybos pirmininkė, Vita Pagrižauskaitė, America LTV, Saulius Sirusas, TF Valdybos pirmininkas, Evaldas Remeza, TF Tarybos vicepirmininkas.

TAUTOS FONDO SUVAŽIAVIMAS

Birželio 5 d. įvyko Tautos fondo metinis suvažiavimas Tautos fondo patalpose, 307 West 30th Street, Manhattan. Registracija prasidėjo 9:30, o pats susirinkimas truputi po 10 val. Dalyvavo beveik visi Tarybos nariai, dauguma valdybos, ir kiti nariai bei svečiai.

Susirinkime dalyvavo ir Tautos fondą pasveikino konsulė Valda Lukoševičienė iš Lietuvos Konsulato. Nudžiugino ir glaudų bendradarbiavimą su America LTV dar kartą patvirtino Vitos

Pagrižauskaitės vizitas. Taip pat maloniai nustebino LBK valdybos pirmininko Vyto Maciūno, kuris atvyko iš Philadelphia, bei NYLB apygardos pirmininkės Ramutės Žukaitės apsilankymas. Buvo gauta nemažai sveikinimų raštu. Tarybos pirmininkė dr. Giedrė Kumpikaitė pristatė metinį pranešimą apie TF pasiekimus.

Buvo ypatingai įdomu išgirsti pranešimą iš finansų kompanijos, Graybill Batz vicepirmininko Phil Karlson

(Nukelta į 11 psl.)

Po „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, surengto klasikinės muzikos koncerto birželio 6 d. Lemonte, rengėjai ir meninės programos atlikėjai. Iš kairės – Nijolė Kašubienė, Aušra Saulienė, deklamatorė Aušra Jasaitė-Paulauskienė, pianistas Ričardas Sokas, sopranas Nida Grigalavičiūtė, tenoras Antanas Zakarauskas, pirmininkė Indrė Tijūnėlienė, Marytė Černiūtė, Jūra Gvidienė ir Aldona Ješmantienė. *Donato Tijūnėlio nuotr.*

LIETUVA IR PASAULIS

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską apdovanojo Garbės ordinu už didelį įnašą stiprinant Rusijos ir Lietuvos bendradarbiavimą ir gerus kaimyninius santykius. 1993 metų vasarį A. Brazauskas buvo išrinktas pirmuoju Lietuvos prezidentu. Jo prezidentavimo laikotarpiu buvo pasirašyti svarbūs Lietuvos ir Rusijos dokumentai. Lietuvos ministro pirmininko pareigas A. Brazauskas ėjo nuo 2001 metų liepos. Tačiau dėl vyriausybės krizės 2006 metų gegužės 31 d. atsistatydino ir pasitraukė iš politikos.

Premjero poste A. Brazauskas išbuvo penkerius metus – ilgiau nei visi jo pirmtakai – ir į šiuolaikinę Lietuvos istoriją įėjo kaip pragmatiškas politikas, sugebėjęs pagerinti santykius su kaimyninėmis valstybėmis, įskaitant Rusiją. Garbės ordinas – Rusijos Federacijos valstybinis apdovanojimas, įsteigtas 1994 m. kovo 2 d. Garbės ordinu piliečiai apdovanojami už aukštus pasiekimus valstybės valdymo, gamybos, mokslinių tyrimų, socialinėje ir kultūrinėje, visuomeninės veiklos ir labdaros srityse, kurie leido žymiai pagerinti žmonių gyvenimo sąlygas, už nuopelnus ruošiant aukštai kvalifikuotus kadrus, augančios kartos auklėjimą, teisingumo ir viešosios tvarkos palaikymą.

Portugalijos Vizėjaus mieste birželio 14 dieną atidarytas Lietuvos garbės konsulo Jorge Antaso de Barrosos vadovaujamas konsulas. J. Antas de Barrosas yra neseniai į šias pareigas paskirtas teisininkas. Jo jurisdikcijoje taip pat yra Portugalijos Koimbros, Aveiro, Gvardo, Vila Realio ir Vizėjaus regionai. Konsulato inauguracija vyko miesto merijoje ir prie konsulato pastato. Ceremonijoje dalyvavo Lietuvos ambasadorius Portugalijoje Algimantas Rimkūnas, Vizėjaus miesto meras Fernando Ruasas, kuris kartu yra ir Portugalijos nacionalinių municipalitetų asociacijos prezidentas, miesto savivaldybės nariai, verslininkai, kiti svečiai. Vizėjaus miestas yra Portugalijos šiaurinėje dalyje, kur nemažai pramonės, energetikos, žemės ūkio ir paslaugų įmonių, su kuriomis plėsti ryšius siekia atitinkamos Lietuvos įmonės. Šio regiono universitetuose pagal Erasmus studentų mainų programą studijuoja nemažai Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų. Lietuvos garbės konsulo vadovaujamas konsulas Vizėje yra pirmasis užsienio valstybės garbės konsulas šiame mieste.

Siekdamos sudaryti lengvesnes sąlygas Lietuvos piliečiams, gyvenantiems Meksikoje, gauti konsulinės paslaugas, Lietuvos užsienio reikalų ministerija bei Lietuvos ambasada JAV ir Meksikai birželio 17-21 dienomis rengė išvažiuojamąją konsulinio pareigūno misiją į Meksiką. Meksiko mieste dirbsiantis konsulas priėmė Lietuvos piliečių prašymus dėl pasų keitimo, civilinės būklės pasikeitimų įtraukimo į apskaitą civilinės metrikacijos skyriuje Lietuvoje ir kitų konsulinį paslaugų. Lietuvų kilmės asmenys taip pat galėjo pateikti prašymus dėl Lietuvos pilietybės. Konsulas aplankys ir Meksikos kalėjimuose kalinčius Lietuvos piliečius, su šioje šalyje paskirtu Lietuvos garbės konsulu Ronenu Waisseriu aptars praktinius konsulinio bendradarbiavimo klausimus

Vilniuje, Lukiškių aikštėje, birželio 18 dieną įvyko Jungtinėje Karalystėje studijuojančių lietuvių dviračių žygio iš Škotijos į Lietuvą per Skandinaviją dalyvių sutikimas. Maždaug 8 tūkst. kilometrų žygis dviračiais į Lietuvą „Aš+Tu=kmLT“ („Aš ir tu – karšta meilė Lietuvai“) truko daugiau nei du mėnesius. Kelionė balandžio 11 dieną prasidėjo Škotijos Aberdyno mieste ir tęsėsi per Jungtinę Karalystę, Daniją, Norvegiją, Švediją, Suomiją ir Baltijos šalis.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos palaikomo žygio tikslas - paskatinti užsienyje gyvenančius lietuvius aktyviai įsitraukti į Lietuvos ateities kūrimą investuojant, užsiimant labdaringa veikla, organizuojant pilietiškumą skatinančias akcijas ir balsuojant rinkimuose. Pakeliui žygeivius sutiko ir globojo Lietuvos ambasados, lydėjo vietos lietuvių bendruomenių savanoriai. Sustojimo vietose kartu su bendruomenėmis rengiamose vakaronėse buvo kalbama apie lietuviybės išsaugojimą, pilietinių ir paramos projektų inicijavimą ir vykdymą. Su dviratininkais kartu keliavo paroda „Lietuviai dirba Lietuvai“ apie gimtąją šalimi besirūpinančius lietuvius užsienyje.

Lietuvos ambasada Italijoje ir Romos lietuvių bendruomenė Gedulo ir vilties diena paminėti birželio 14 dieną Romoje surengė viešą akciją. Prisimindami skaudžius 1941 metų birželio 14 dieną Sovietų Sąjungos pradėtus masinius Lietuvos gyventojų trėmimus, Romos lietuviai šį įvykį pažymėjo simboline kelione tramvajumi iki Lietuvos vardu pavadintos Romos aikštės. Kelionės metu tramvajuje buvo dalijama informacija apie masinę tautos deportaciją. Piazza Lituania aikštėje lietuviai padėjo gėlių, uždegė atminimo žvakutes ir kartu su Tomsko lietuvių tremtinių šeimoje gimusiu kunigu Viktoru Bilotu sukalbėjo maldą.

ELTA, LR URM, LRV

Birželio 16 d. Generolo Jono Žemaičio karo akademijoje vyko ceremonija, kurios metu trims akademijos kariūnams, praėjusiems atranką studijuoti prestižinėse Jungtinių Amerikos Valstijų karo akademijose, buvo įteikti JAV įsteigtų stipendijų pažymėjimai. Ceremonijoje dalyvavo ir kariūnus pasveikino JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse, Karo akademijos viršininkas pulkininkas Gintaras Bagdonas, kariūnų artimieji ir kiti svečiai. Trys Lietuvos karo akademijos kariūnai yra trečio kurso kariūnas Vytautas Drejeris ir antrakursiai Saulius Gauronskis ir Giedrius Mikalauskas.

Kęstučio Dijoko nuotr.

TRYS LIETUVIAI JAV KARO AKADEMIJOSE

Vilnius, birželio 15 d. (ELTA). Trys Lietuvos kariūnai laimėjo vardines stipendijas studijuoti trijose garsiose JAV karo akademijose.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje surengtos kariūnų Vytauto Drejerio, Sauliaus Gauronskio ir Giedriaus Mikalausko, patekusių tarp 32 užsienio studentų, kuriems suteikta galimybė studijuoti JAV karo akademijose, pagerbimo iškilmės.

JAV ambasados Vilniuje Gynybinio bendradarbiavimo skyriaus atstovai trimis atrinktiems Lietuvos kariūnams įteikė stipendijas studijuoti Amerikos karo akademijose, juos pasveikino JAV ambasadorė Anne E. Derse. Iškilmėse

dalyvavo stipendininkų artimieji, Krašto apsaugos ministerijos, kitų vyriausybinių įstaigų pareigūnai.

Šiomet JAV pakrančių apsaugos akademija atrinko 8 kariūnus iš 5 valstybių tarptautiniams mainams, JAV karinio jūrų laivyno akademija - 12 kariūnų iš 9 valstybių, JAV karo akademija - taip pat 12 kariūnų iš 11 valstybių.

Lietuvai pavyko laimėti po vieną vietą kiekvienoje iš šių garsių akademijų. Už mokslą JAV karo akademijose moka JAV vyriausybė. 2014 m. baigę akademijas jaunuoliai pradės tarnybą Lietuvos kariūnėse pajėgose.

Šie metai - dvyliktieji, kai JAV karo akademijos atren-

ka kandidatus iš Lietuvos. Kariūnas V. Drejeris iš Vilniaus, šiuo metu besimokantis trečiame Lietuvos karo akademijos kurse, buvo atrinktas vyksti arba į JAV pakrančių apsaugos akademiją New London, Connecticut valstijoje, arba į karinio jūrų laivyno akademiją Annapolis, Maryland valstijoje. Jis pasirinko Karinio jūrų laivyno akademiją. Kariūnas S. Gauronskis iš Vilniaus, šiuo metu besimokantis antrame Lietuvos karo akademijos kurse, buvo atrinktas studijuoti JAV karo akademijoje West Point, New York valstijoje. Kariūnas G. Mikalauskas iš Vilniaus, šiuo metu besimokantis antrame Lietuvos karo akademijos kurse, buvo atrinktas studijuoti JAV pakrančių apsaugos akademijoje New London, Connecticut valstijoje.

LIETUVOS IR LENKIJOS GYNYBOS MINISTRŲ PASITARIMAS

Vilnius, birželio 16 d. (KAM). Lietuvos krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė tarėsi su dviejų dienų darbo vizito į Lietuvą atvykusiu Lenkijos nacionalinės gynybos ministru Bogdanu Klichu.

Po lenkų delegacijos susitikimo su Lietuvos Ministru Pirmininku Andriumi Kubiliumi LR Vyriausybėje Krašto apsaugos ministerijoje įvyko B. Klichio darbo pasitarimas su krašto apsaugos ministre ir Lietuvos kariuomenės vadovybe. Ministrė R. Juknevičienė padėkojo svečiams už aktyvų Lenkijos dalyvavimą NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse - šiuo metu lenkų naikintuvai jau trečią kartą vykdo šią misiją Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose.

Susitikime ministrai aptarė NATO klausimus. Lietuvos ir

Lenkijos gynybos ministrai sutarė, kad naujoje NATO strateginėje koncepcijoje kolektyvinė gynyba turi išlikti pagrindine NATO kryptimi. Taip pat turi būti įtvirtintas Aljanso vaidmuo kovojant su naujomis grėsmėmis, tokiomis kaip energetinis saugumas ir kibernetinė gynyba.

Abiejų valstybių delegacijos aptarė galimas bendradarbiavimo galimybes pagrindinėje NATO operacijoje Afganistane. Taip pat vyko diskusija apie Lenkijos pirmininkavimo ES 2011 m. principus. Lietuva padėkojo Lenkijai už glaudų bendradarbiavimą bendroje penkiašalėje ES kovinėje grupėje, kuri pusės metų budėjimą pradėjo šių metų sausio 1 d. Tuo pačiu buvo aptartos galimybės, kad ir ateityje Lietuva galėtų dalyvauti kartu su lenkais bendroje ES kovinėje grupėje.

Pasitarimo metu Lietuvos ir Lenkijos ministrai išreiškė paramą bendros lietuvių, lenkų ir ukrainiečių brigados kūrimui, aptarė projekto įgyvendinimo priemones. Ministrai kalbėjo dėl galimybių bendrai įsigyti ginkluotę ir taip efektyviau panaudoti gynybai skirtas lėšas.

Krašto apsaugos ministrė ir Lenkijos gynybos ministras pasirašė atnaujintą dvišalį susitarimą, toliau tęsiantį ir stiprinantį bei bendradarbiavimą gynybos srityje.

Lenkijos delegacija gegužės 16 d. dar dalyvavo pasitarime su LR Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku Arvydu Anušausku.

Birželio 17 d. Lenkijos gynybos ministro vadovaujama delegacija lankėsi Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose, kur susitiko su šiuo metu savo šalies karinių oro pajėgų kariais.

PAVASARIS, MEILĖ IR DAINA

Vytautas Matulionis

Soprano Virginijos Bruožytės Muliolienės koncertas „Pavasariį pasitinkant“, 2010 m. birželio mėn. 5 d., šeštadienį 7:00 v.v., Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje, Cleveland, Ohio. Akompaniatorius pianistas Michael Borowitz. Rengėjai: Akademinis skautų sąjūdis, Clevelando skyrius. Klausytojų maždaug du šimtai.

Koncertas prasidėjo penkiomis lietuvių kompozitorių dainomis: *Kai ateis pavasaris* (A. Bražinskas), *Plaukia Nemunėlis* (L. Andriulis), *Pamylėjau vakar* (Stasys Šimkus), *Ašarėlės* (A. Vanagaitis/V. Jakubėnas) ir *Vai gražu, gražu* (A. Kačanauskas). Iš jų ryškiau nuskambėjo grakšti, šmaikščiai nuotaikinga Stasio Šimkaus *Pamylėjau vakar*. Vanagaičio/ Jakubėno graudžiai ilgesinga *Ašarėlės* (tokios pavasario gėlės) ir nuostabos pilna, besigėrint nuo kalno atsivėrusiu vaizdu, Kačanausko *Vai gražu, gražu*. Joje dainininkė, tvirtai valdomu pianissimo, verpė ilgas melodijos gijas. Gaila, kad šių dainų žodžiai buvo beveik nesuprantami, todėl teko gėrėtis tik gražiu garsu.

Gera žinomoje Franz Schubert dainoje Upėtakis (Die Forelle) norėjosi didesnio nuotaikos skirtumo tarp nerūpestingai nardančios žuvelės, meškeriootojo ir stebėtojo. F. Meldelssohn *Dainos sparnais* (Auf Flugeln des Gesanges) dvelkė paslaptinių Rytų ilgesiu. Iš kiekvienos Jules Massenet liūdnos dainos *Elegie* gaidos liejosi prastos pavasario meilės ilgesys, solistės jautriai išgyventas. Betamsėjančią nuotaiką greit pataisė Laurettos arija *O mio babbino caro* (O mano mylimas tėveli) iš G. Puccini operos „Gianni Schicchi“, kurioje Lauretta, lyg murkiantis kačiukas, meilinasi savo brangiam tėveliui. Tas meilinimasis iš švelnaus „murkimo“ išsilieja plačiais, aukštais, šuoliuojančiais ir nelengvai įveikiamais melodijos lankais. Virginija Bruožytė Muliolienė tuos šuolius nugalėjo, bet daugiau balsinio laisvumo būtų buvę ne pro šalį. Viena iš pačių „pavasariškiausių“ koncerto dainų buvo Francesco Tosti *Aprile* (balandis). Iš jos, tiesiog nesuvaldomai tryško pavasario pabudinti meilės jausmai. Dainininkė šiems jausmams buvo visiškai atvira. Tai buvo viena įdomiausiai, pakiliausiai nuskambėjusių šio vakaro dainų.

Trijose norvego Edvard

Grieg dainose – *Jeg elsker deg* (Aš myliu tave), *Vaaren* (Pavasaris) ir *Ein Traum* (Sapnas) – atsiskleidė visai kitas, ne itališkas ar pietietiškas pavasario meilės pasaulis. Tai nemažiau jausmingai, bet santūriau, šiaurietiščiau piešiamas, ilgai svajotas, bundančios gamtos ir meilės duetas. Šiuos skirtumus solistė vaizdžiai išryškino atitinkamai nuspalvindama balsą. Nebuvo jame amžino Viduržemio jūros pavasario ar neatvangiai karštos saulės, tačiau pavasario glėbyje gimusi jausmų sumaištis buvo nepaneigiamai.

Undinės Rusalkos daina mėnuliui *Mesicku na nebi hlubokem (Mėnulėli giliam danguje)* iš Antonin Dvorak operos „Rusalka“ pažėrė dainininkei bene sunkiausius interpretacinius ir balsinius reikalavimus. Tai tiesiog ne daina, bet maldavimas, savo kreipimusi į mėnulį kažkaip panašėjantis į Vincenzo Bellini *Casta diva (Škaisčioji daivė)* iš jo operos „Norma“. Nors tai nėra nesibaigiančiomis *bel canto* bangomis plaukianti melodija, jos orkestrinis ir piano akompanimentas yra labai gražus, beveik hipnotizuojantis, užburiantis. „Rusalkoje“ undinė (Rusalka) įsimyli prinčą ir prašo raganą Jezibabą ją paversti tikra moterimi. Ragana tą padaro: moteris yra graži, bet nebylė. Princas ją veda, bet kadangi ji yra šalta ir nebylė jis yra jai neištikimas ir Rusalka prašo raganą ją vėl paversti undine. Šioje dainoje Rusalka maldauja mėnulį gražinti jai neištikimajį prinčą. Kai princas ją pagaliau suranda ežere, jis miršta jos glėbyje. Šiam kūriniiui Virginija Muliolienė nepašyktė nei gilaus jausmo, nei dinamikos įvairovės, nei atitinkamų nuotaikos spalvų. Jame kaitaliojosi viltis ir neviltis, lyrizmas ir drama, bet kartu ir baimė, kad betirpsanti mėnulio delčia Rusalkos maldavimo neišgirs. Bendrai paėmus, šiam ilgokam kūriniiui atlikti, solistei užteko ištvermės, išskyrus gal tik pačią aukščiausiąją gaidą kuri pareikalavo išskirtinio dėmesio...

Po tokio stipraus jausmų potvynio, prancūzų kompozitorių dainos buvo savotiška dvasinė atvanga. Reynaldo Hahn daina *Si mes vers avaient des ailes* (Jei mano eilės sparnus turėtų) ausį glostė poetiška šiluma, tyliu meilės ilgesiu. Ši daina solistei vėl suteikė daug progų panaudoti tyrą *pianissimo*. Lengvutė Gabriel Faure *Mandoline* aidėjo nerūpestingos jaunystės garsais, o Francis Poulenc *Les chemins de l'amour* (Meilės keliai) priminė (kartais negailestingai skaudžiai) seniai praėjusios jaunystės malonumus. Leo Delibes dainoje *Les Filles de Cadix* (Kadikso mergelės) šis prancūzų kompozitorius vykusiai atkuria ispaniškos buities vaizdą su šokančiomis mergelėmis ir jas gundančiu *hidalgo*. Ši daina buvo tikras vaidybiniu galimybių aruodas iš kurio dainininkė, pasimėgaudama, sėmėsi riešukučiomis. Judesys buvo gyvas ir įvairus, o balsas sodrus vilionėmis ir turtingas pagundomis.

Pianistas Michael Borowitz buvo puikus solistės palydovas, jos bendramintis ir bendradarbis. Jo dėmesys kiekvienam, nors ir netikėčiausiam, dainininkės posūkiui buvo pavyzdingas, jo įnašas svarus ir svarbus. Panašu dėmesį pianistas parodė ir savo solo skambintiems kūriniais: *Til Foraret* (Pavasariui) OP. 43, Nr. 6. (Edvard Grieg) ir *Allegretto (iš Sonata para piano)* – Carlos Guastavino. Nevaržomas dainos palydos reikalavimu, pianistas, šiuose kūrinuose, plačiai atvėrė giliai asmenišką muzikinę išvalgos duris. Ta interpretacinė išvalga buvo juntama visame jo skambinime. Jei dainoje „Die Forelle“ jis patraukliai atkūrė besipliūškinančios žuvelės įvaizdį, jei dainoje *Si mes vers avaient des ailes* jo palyda skriejo paukščio sparnais, tai „Rusalkoje“ jis gundė tamsėjančiu, burtininkišku paslaptinumu.

Ilgesnėje ištraukoje iš Franz Lehar operetės „Giuditta“, *Meine Lippen sie kussen so heiss (Mano lūpos bučiuoja karštai)* dainininkė įsikūnijo jaunos, gražios, dainos, šokio ir meilės talentais, apdovantos moters vaidmenyje. Tai buvo nelengvas operetinio žanro išbandymas, į kurį solistė žengė su pasitikėjimu, nors pabaigoje buvo pastebimos mažo balsinio nuovargio žymės.

Virginija Bruožytė Muliolienė.

Jono Muliolio nuotr.

Iš rusų dainų lobyno dainininkė pasirinko tris Sergei Rachmaninoff dainas: *Alyvos (Sireni)* OP. 21, no.5; *Prieš mano langą (Umojevo okna)* Op. 26, no. 10 ir *Pavasario vandenys (Vesennije vody)* Op. 14., no. 11. Pirmojoje, trumputėje dainoje, alsuojančioje iš alyvų žiedų kekių aušroje sklindančių kvapų ir laime, solistė vaizdžiai panaudojo iš tono neišklystantį *pianissimo*. Antrojoje, klausytojo ausį ir vaizduotę viliojo už lango žydinti vyšnia, jos kvapnus sidabruoti žiedai. Solistei pasisekė pilnai panirti į žieduose gimusios meilės gelmes. **Tačiau tikroji ir netikėtai maloni šio koncerto staigmena buvo Pavasario vandenys** prasidedantys žodžiais *Jescio v poliach beliejat snieg, a vody uz vesnoj sumiat (Laukuose dar boluoja sniegas, o vandenys jau pavasariu triukšmauja)*. Čia Virginija Bruožytė Muliolienė skambėjo lyg naujai atgimusi tiek balsiniais ištekliais (kurių ši daina reikalauja daug), tiek jų dosniu panaudojimu, tiek teksto interpretacija, tiek šiai dainai būdingu nesuvaldomu pavasario veržlumu, tiek jausmo gausa ir atgimstančios gamtos gaivališkumu trykstančia aukštąją gaidą. Tenka pripažinti, kad visa tai dainininkė atliko lengvai. Šis koncertas galėjo baigtis su šia daina.

Pačiai koncerto pabaigai dainininkė patiekė dar keturias dainas: *By Strauss* (George Gershwin); *Diena prieš pavasariį* (Lerner and Loewe); *Kol tavęs nebuvo* iš miuziklo „The Music Man“ (Meredith Willson) ir *Italų gatvės daina* iš Victor Herbert operetės „Naughty Marietta“ („Išdykėlė Marietta“). Paskutiniosios dainos greita

šokio slinktis greit įtraukė ir klausytojus, kurie savo pasitenkinimą reiškė ir plojimais ir šūksniais. Solistės gerbėjams prašant, ji dar pridėjo gerai visiems žinomą *I could have danced all night* iš miuziklo „My Fair Lady“ (Lerner and Loewe), kartu atskleisdama įdomų polinkį muzikiniam teatrui, kuris, atrodo, dainininkei yra gana artimas.

Šiuo ilgai lauktu, neįprastai plačios apimties (net dvidešimt šešios dainos ir arijos, du piano solo ir viena daina priedo) koncertu, kuriame tetrūko tik ispanų kompozitorių dainų, Virginija Bruožytė Muliolienė įrodė, kad jos vokaliniai ištekliai, muzikiniai įgūdžiai ir kalbiniai sugebėjimai yra pakankami tokiam sudėtingam iššūkiui. Šiltai bendraudama su klausytojais, **ji dainavo net aštuoniomis kalbomis**: anglų, čekų, italų, lietuvių, norvegų, prancūzų, rusų ir vokiečių. Ne visos jos buvo ryškios ar suprantamos visiems klausytojams, todėl prie programos pridėti dainų tekstų vertimai labai pravertė. Kadangi solistė yra pačioje balsinės brandos viršūnėje, kiek nustebino kai kurių frazių per greitos (lyg kvapo pritrūktų!) užbaigos. Gal tai buvo balsinio apšilimo stoka, nes šis „trūkumas“ buvo pastebimas tik pirmoje koncerto dalyje. Gražiai apipavidalintoje koncerto programoje džiugino išsamios dainininkės ir pianisto biografijos. Kitas gražus programos priedas – gimimo ir mirties datos prie kompozitorių pavardžių, bet kodėl ne prie lietuvių kompozitorių? Beje, programos viršelyje įrašyta koncerto data netiksli: turėtų būti ne „balandžio mėn. 10 d.“, bet „birželio 5 d.“.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIKRAŠČIO „DIRVA“ PRENUMERACIJOS KAINOS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

KULTŪROS KRONIKA

Lietuvoje išleista rašytojo Jono Mikelinsko knyga „Niurnbergo šešėlyje“. Joje autorius aptaria žmonijos būseną po garsaus teismo, kurio sprendimas pristatytas visam pasauliui ir jo padariniai tęsiasi iki mūsų dienų. „Antrojo pasaulinio karo baigimas buvo ne tik Vakarų demokratijos pergalė, bet ir jos didžiausia tragedija, nes ji tą pergalę galėjo pasiekti tik sudariusi sąjungą su didžiausiu žmonijos istorijoje blogiu – baisiuoju žudiku Stalinu“. Vakarų istorikai Niurnbergo tesimą vadina „didžiuoju juridiniu farsu“.

Vytautą Didįjį vaidins lietuvis. Minint 600-ąsias Žalgirio mūšio metines, Vytauto Didžiojo vaidmenį mūšio vaizdavime Griunvaldo lauke, Lenkijoje liepos mėnesį pirmą kartą atliks lietuvis, Lietuvos kariuomenės kapitonas Donatas Mazurkevičius. Karininkas tarnauja Juozo Vaitkaus inžinierijos batalione

Kaune. Didžiojo karvedžio vaidmens atlikėjas buvo išrinktas iš dvylikos norą pareiškusių kariškių. Jie turėjo atsakyti į klausimus apie Vytauto asmenybę, pateikti savo motyvus, mokėti užsienio kalbas, sugebą valdyti žodį ir minią ir parodyti jojimo igūdžius. Dešiniąją Vytauto ranką, jam negalint dalyvauti inscenizacijoje (dubleriu) buvo išrinktas Vilniaus apskrities patrulių rinktinės raitosios kuopos vyresnysis patrulis Algis Norvaišas.

Žalgirio mūšio metu Vytautas buvo maždaug 60 metų karvedys. Jis buvo neaukšto ūgio, smulkaus kūno sudėjimo, nešiojo ilgus plaukus. Planuojama, kad jis į mūšio lauką ves maždaug 50 riterių būrį. Trakų pilies brolijos „Viduramžių pasiuntiniai“ ginklakaliai Vytautui Didžiajam nukals iki 30 kilogramų šarvus. Karvedžio žirgui bus padarytas viduramžių konstrukcijos balnas, papuoštas žalvario ornamentais.

Seimo pirmininkės I. Degutienės pavedimu išnagrinėjęs Kauno vicemero S. Buškevičiaus siūlymą Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas pareiškė nematantis galimybės Vytautą Didįjį po mirties tituluoti Lietuvos karaliumi.

Atlikus tyrimą nustatyta, jog pasaulyje nėra analogų, kad ne karališkos kilmės asmuo po mirties būtų paskelbtas karaliumi.

Pagal Lietuvos istoriją, neįvykę istoriniai faktai negali būti laikomi įvykisiais, o sprendimai priimami atgaline data, todėl ne karališkos kilmės asmuo, iš kurio pagal nustatytą ceremonialą nebuvo priimta karaliaus priesaika, negali būti skelbiamas karaliumi.

Didysis kunigaikštis Vytautas netapo Lietuvos karaliumi, nes nebuvo įvykdytos reikiamos juridinės procedūros ir atliktos bažnytinės apeigos, negautas popiežiaus palaiminimas.

Pasiūlymą Vytautą Didįjį tituluoti karaliumi po mirties S. Buškevičius argumentavo tuo, kad 2010-aisiais sueina 580 metų, kai Romos imperatorius Zigmantas I patvirtino šį didįjį kunigaikštį Lietuvos karaliumi.

Tačiau istorikai pabrėžė, kad 1430 metais Zigmantas dar neturėjo Šventosios Romos imperatoriaus titulo, taigi ir teisės suteikti karaliaus karūną Vytautui.

„Saulutės“ koncerto atlikėjai birželio 6 d. Lemotne Lietuvių dailės muziejaus salėje: skaitovė Aušra Jasaitė-Paulauskienė, muzikas Ričardas Sokas, solistė Nida Grigalavičiūtė ir solistas Antanas Zakarauskas.

Donato Tijūnėlio nuotr.

MIRĖ DIRIGENTAS V. VIRŽONIS

Eidamas 80-uosius metus birželio 15 d. į amžinybę išėjo vienas žymiausių savo kartos Lietuvos operos dirigentų, profesorius Vytautas Viržonis. Lietuvos operos riteris, be kurio indėlio šiandien nebeįsivaizduojama Lietuvos operos raida. Rugsjūtį maestro būtų šventęs 80-ąjį jubiliejų, o teatre praleista beveik 60 metų. Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro solistė, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė Sigutė Stonytė sako, kad visą jos - ir dainininkės, ir pedagogės - karjerą dirigentas Vytautas Viržonis buvęs šalia. Jo veikla buvo itin įvairiapusė, Lietuvos operai jis nusipelnė ir kaip pianistas, ir kaip dirigentas, jis buvo žinomas kaip nuostabus pasakotojas, dažnai vedęs įvairius vakarus, susitikimus su operos žmonėmis.

Kaip praneša Lietuvos operos ir baleto teatras, V. Viržonis teatre dirigavo beveik 60 metų. „Nuostabus pasakotojas, savo prisiminimų fragmentais atskleidęs užburiančią teatro magiją, kuomet teatras buvo ne darbas, bet gyvenimo būdas“, – rašoma pranešime.

Dirigentas V. Viržonis (g. 1930) Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre dirbo nuo 1953 metų. Pradėjęs darbą kaip pianistas, dirigento asistentas, 1956 m. ėmė savarankiškai diriguoti.

1959 m. paruošė savo pirmąją premjerą – V. Gokijelio operą „Raudonkepuraitė“. 1961 m. tapo teatro dirigentu.

V. Viržonis parengė 43 operos, 10 baleto premjerų, jo repertuare buvo per 60 operos ir 15 baleto spektaklių. Tarp jų: G. Verdi „Aida“, „Rigoletto“, „Trubadūras“, „Otello“, G. Puccini „Madama Butterfly“, „Tosca“, „Mergina iš Vakarų“, J. Offenbacho „Hoffmanno istorijos“, G. Donizetti „Meilės eleksyras“ ir

Lietuvos valstybinės operos ir baleto teatro išleisto CD Verdi operos „Otello“ viršelis. Diriguoja maestro Vytautas Viržonis. Operos solistai – Virgilijus Noreika, Irena Milkevičiūtė, Arvydas Markauskas, Zenonas Žemaitis, Vladimiras Prudnikovas, Vitalija Šiškaitė, Gediminas Pamakštys, Sigitas Dirsė, Jonas Urvelis, Operos choras ir orkestras.

„Lucia di Lammermoor“, Ch. Gounod „Romeo ir Džuljeta“, „Faustas“, V. Bellini „Norma“, A. Borodinas „Kunigaikštis Igoris“, P. Mascagni „Cavalleria rusticana“ ir daugelis kitų.

Jis yra penkių lietuvių kompozitorių operų pirmasis dirigentas. 1990 m. parengė šveicarų kompozitoriaus A. Pfluger baleto „Katarsis“ pasaulinę premjerą.

1991 m. parengė A. Ponchielli operos „Lietuviai“ premjerą kartu su A. Vasaičiu Lietuvių operoje Čikagoje ir Lietuvos operos ir baleto teatro bendru pastatymu Vilniuje minint Lietuvių Operos Čikagoje 35-erių metų sukaktį.

Teatro gastrolėse 1986 m. V. Viržonis Maskvos Didžiajame teatre dirigavo „Otello“, „Miegančiąją gražuolę“ ir „Coppeliją“, gastrolėse Varšuvos Didžiajame teatre 1988 m. – dar ir „Normą“, Heilbrone – „Don Carlos“ ir „Giselle“, „Lucia di Lammermoor“ ir „Laisvąjį šaulį“.

Maestro dirigavo Rygoje, Taline, Maskvoje, Kazanėje, Kišiniove, Jerevane, Bulgarijoje, Vokietijoje, Čikagoje, Olandijoje, Suomijoje (Savonlinos operos festivalyje), Belgijoje, Šveicarijoje, Taivanyje ir kt.

1995 m. V. Viržonis subūrė kamerinį operos orkestrą, su kuriuo 3 kartus koncer-

tavo Šveicarijoje (Bazelyje, Ciuriche ir kt.), bei Vokietijoje (Niurnberge, Stutgarte ir kt.).

Nuo 1963 m. V. Viržonis dėstė Lietuvos muzikos akademijoje, buvo šios aukštosios mokyklos profesorius.

Nuo 2003 m. jis dirbo LNOBT operos studijoje, kuriai vadovauja sol. Virgilijus Noreika.

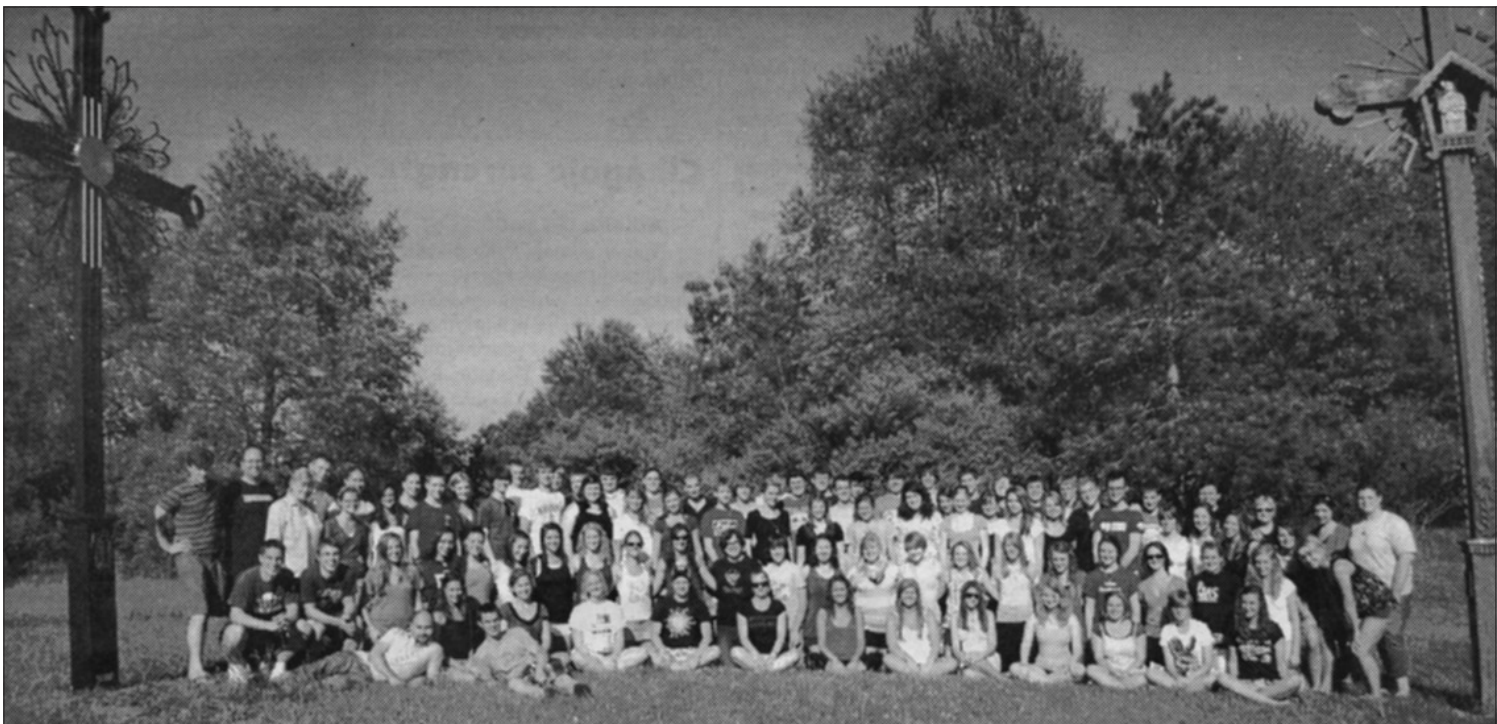
Velionis pašarvotas ritualinių paslaugų namuose „Nutrūkusi styga“ (Ažuolyno g. 10, šalia Ledo rūmų). Laidotuvės birželio 17 d., Vilniuje, Antakalnio kapinėse.

Maestro Vytautas Viržonis, Lietuvos valstybinės operos teatro dirigentas, labai nuoširdžiai padėjo Lietuvių Operai Čikagoje, diriguodamas operų ir operėčių spektaklius. Pirmą kartą jis 1991 m. dirigavo Amilcare Ponchielli operą „Lietuviai“. 1994 m. Vytauto Klovos „Pilėnų“ operai paruošė solistus iš Lietuvos, taip pat ir 1998 m. Johann Strauss operetei „Čigonų baronas“. 2006 m. vėl solistai buvo jo paruošti „Pilėnų“ operai. 2007 m. dirigavo Johann Strauss operetę „Vienos kraujas“, 2008 m. G. Verdi operą „La Traviata“ ir 2009 m. Johann Strauss operetę „Šikšnosparnis“. Lietuvių opera neteko labai gero bendradarbio ir patarėjo muzikiniiais klausimais.

PRISTATOMA „ŽALGIRO MŪŠIO“ REPRODUKCIJA

Originalaus dydžio Jano Mateikos paveikslo „Žalgirio mūšis“ reprodukcija pirmą kartą pristatoma plačiajai visuomenei. Gegužės 17 d. vakarą kūrinių buvo galima pamatyti sostinės Kalnų parke, teatralizuoto renginio „Žalgirio mūšio aidui – 600“ metu.

Kaip pranešė Lenkijos televizija, garsiausia Jano Mateikos tapybos drobė „Žalgirio mūšis“ (1878), saugoma Varšuvos nacionaliniame muziejuje, nebus eksponuojama net per Žalgirio mūšio minėjimą liepos viduryje – milžiniškas paveikslas restauruojamas prieš parodą Berlyne.

Dainavos stovykloje po repeticijų devintajai dainų šventei, vyksiančiai š.m. liepos 4 d. Toronte, bendra jaunimo chorų nuotrauka. *L. Vaitkaus nuotr.*

V E N E S U E L A

PREL. EDMUNDO PUTRIMO LANKYMASIS VENESUELOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Šių metų gegužės 14-16 dienomis, lankėsi Karakase Lietuvių Vyskupų Konferencijos Delegatas, prel. Edmundas Putrimas, kurį pakvietė atsilankyti Venesuelos Lietuvių Bendruomenės Valdyba, vadovaujama Vytenio Folkmano. Sutiko prelata aerodrome du bendruomenės nariai, Zigmas Sakalauskas ir Viktoras Hernandez Bieliukas, o prelata apsistojo Karakaso mieste, Rafaelio Petraičio namuose, kur visa Petraičių šeima paruošė savo namuose tam sekmadieniui tinkamą vietą tropikinėmis gėlėmis dengtame sode Šv. Mišių laikymui ir vaišėms.

Mišioms ir tam, kad pasiklausyti prelato Putrimo pamokslo bei tolimesnių pranešimų susirinko apytikriai 60 lietuvių, iš Karakaso ir Marakai miestų. Po mišių susirinkusieji gardžiavosi valgiais paruoštais Karakaso bendruomenės narių, vadovaujant ponioms Vivian Petratienei, Ritai Deveikytei Senior, Aldonai Gutauskaitei Sikore, Onai Neslaitei Marquez, ir kitoms.

VLB Pirmininkas Vytenis Folkmanas, pasikalbėjimuose

su prel. Putrimu nurodė, kad pagrindinis Bendruomenės rūpestis yra pritraukti jaunimą, daugumoje mišrių šeimų vaikus ir anūkus, į lietuvišką veiklą ir supažindinti juos su Lietuva. Pats prelata, jaunas, energingas ir gerai suprantantis padėti, ilgai tarėsi su Bendruomenės atstovais. Vienas iš projektų, kurį nori įgyvendinti pirmininkas Vytenis Folkmanas, būtų surengti Venesuelos lietuvių jaunimo stovyklą.

Venesuelos padėtis

Prelatas lankėsi Venesueloje ypatingai tinkamu laiku, kai jau sumažėjusi lietuvių bendruomenė išgyvena išimtiniai sunkų politinį laikotarpį ir jai yra reikalinga moralinė parama. Iš kadaise gausios Venesuelos lietuvių bendruomenės beliko visame krašte palyginti mažai lietuvių. Kai kurios šeimos, kaip pav. Algio Dugno, grįžo į Lietuvą, kitos jau prieš daug metų emigravo į JAV. Iš dabartinės Lietuvos, prie kolonijos gyvenimo prisidėjo keletas darbščių šeimų, bet, deja, atsirado ir kalinių, sugautų vežant narkotikus ir buvo įkalintų su ilgomis bausmėmis.

Tačiau svarbiausias punktas šiuo metu būtų grėsianti Venesuelai izoliacija, panaši

N E W Y O R K , N Y

Nauja meno paroda vyksta meno LaGuardia Community College, 31-10 Thomson Avenue, Long Island City, New York. Audrius Plioplys pristato savo abstraktų meną parodoje, kuri tęsis iki liepos 29 d. Paroda atidaryta nuo 8 val. ryto iki 10 v.v., nuo pirmadienio iki šeštadienio. Sekmadieniais uždaryta. Dėl daugiau informacijos skambinkite tel. 718 482-6037 arba žiūrėti internete į paties Audriaus Plioplio website: www.plioplys.com. Tai yra A. Plioplio pirma solinė paroda New Yorke. *G.K.*

į kadaise išgyventą Lietuvoje sovietmetį. Venesuelos prezidento Ugo Čaveso valdžia įveda krašte ekonominius suvaržymus, panašius į Kubos santvarką, įskaitant ir tam tikras ekonomines kliūtis keliavimui į užsienį, kai keliautojui yra leidžiama iškeisti tik valdžios kontroliuotas mažas sumas, o išsiųsti pinigą iš viso yra draudžiama. Visa tai ateityje suvaržys Venesuelos lietuvių galimybes bendrauti su Lietuva ir su kitomis lietuviškomis bendruomenėmis, taip, kad vertėtų iš anksto pasiruošti blokados atvejui ir tame vertingiausia gali būti Katalikų Bažnyčia.

Jūratė De Rosales

(Atkelta iš 7 psl.)

TAUTOS FONDO...

apie Tautos fondo finansinę padėtį. P. Karlson nesukėlė per daug pesimizmo, tad galime laukti šviesesnės Tautos fondo ateities kitais metais. Esame patenkinti, kad praeitais metais sugebėjome išdalinti beveik 60,000 dol. paramos ir dar likome su pelnu. Valdybos pirmininkas/iždininkas Saulius Sirusas perskaitė savo pranešimą, taip pat ir dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto pranešė apie Įdukrinimo projektą, kuris dar vis turi pasisėkimą. Dr. Rozalija Šomkaitė apibūdino savo projektą – „Knygos

„DIRVAI” AUKOJO

Lietuvių fondas, Lemont IL	500
Lietuvos Vyčių Centro Valdyba, Chicago, IL	100
A.Venckūnas, Santa Monica, CA.....	45
J.Bernot, Union, NJ	30
V.Koklys, Cave Creek, AZ.....	25
S.Lee, Seminole, FL	25
A.Navikauskas, Brookfield, CT	25
J.Petronis, Los Angeles, CA.....	25
A.Vytuvlis, Woodhaven, NY	23
J.Maurukas, S.Pasadena, FL.....	22
A.Basiulis, Redondo Bch., CA.....	10
I.Kuprevičius, Cleveland, OH.....	10
E.Mackevičius, Euclid, OH.....	10
J.Kirvelaitis, Homer Glen, IL.....	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Lietuvai” ir „Knygos Lietuvos mokyklų bibliotekoms bręstančio jaunimo klausimais”. Buvo perrinkti 4 Tarybos nariai: Marius Marijošius, Jonas Stankūnas, Jonas Vainius ir Irena Veitienė. Naujai išrinktas į Tarybą buvo Raimundas Šližys. Visus sveikiname.

TF Valdybą sudaro Saulius Sirusas, Raimundas Šližys, Laima Šileikytė-Hood, Onutė Adams, Vladas Bileris, Asta Bublienė ir Aldona Noakaitė-Pinsch.

Tautos fondo inf.

*Dievas sutvėrė mane ypatingai misijai,
Kurios galbūt aš šiame gyvenime nesužinosiu.
Bet aš dirbsiu Jo darbą ir Juo pasitikiėsiu.*

Cardinal Newman

A.† A. HENRIKAS STASAS,

atlikęs šviesią savo gyvenimo misiją, nuėjo Namų.

Netekus mylimo Tėvelio, reiškiamo gilią užuojautą mūsų sesei INGRIDAI BUBLIENEI, jos sesutėms MATILDAI ir UGNELEI bei jų šeimoms ir visiems artimiesiems. Su dėkingumu prisimename a.a. STASĄ per tiek daug metų parodžiusį ir mums tėvišką meilę ir draugystę.

Cleveland'o vyr. skaučių „Židinys”

Mielam tėveliui

A.† A. HENRIKUI STASUI

mirus, reiškiau gilią užuojautą Lietuvos Respublikos garbės generalinei konsulei INGRIDAI BUBLIENEI ir visai Jos šeimai.

Vytautas Lapatinskas

Susirinkę Venesuelos lietuviai su prel. Edmundu Putrimu (antroje eilėje 4 iš k.).

LUKAS VERŽBICKAS –
GERIAUSIAS BĖGIKAS

Edvardas Šulaitis

Kaune gimęs ir 2002-aisiais į Ameriką atvykęs Lukas Veržbickas (Amerikoje jo pavardė rašoma Verzbicas) ir toliau stebina JAV gimnazijų sportininkus bėgime bei triatlone.

Birželio 12 d. šis 17 metų Sandburgo gimnazijos, esančios Čikagos pietiniame priemiestyje Orland Park, mokinys vėl pradžiugino Amerikos sporto žinovus ir sirgalius, laimėdamas vadinamosios „svajonių mylios bėgimą“, kuriame dalyvavo dvidešimt geriausių gimnazijų bėgikų iš visos Amerikos.

Nors jaunas lietuvaits iš Čikagos apylinkės planavo mylią prabėgti per mažiau nei 4 minutes (tą jis buvo padaręs šių metų gegužės 24 d. „Foot Mechanics Memorial“ lenktynėse Elgine), šį kartą jis turėjo pasitenkinti kiek kuklesniu rezultatu – 4 min. 38 sek.

Bėgdamas „Jim Ryan High School Boys Dreams“ mylios bėgime „Jcahn“ stadione New

Yorke L.Veržbickas 1,8 sekunde pralenkė dvejais metais vyresnį bėgiką Jakob Hurysz iš „Eastern Alamance“ mokyklos, kuris šiemet baigia gimnaziją.

Lukas ketvirtame bėgimo rate, likus 250 metrų iki finišo, atsiplėšė nuo tuo metu didžiausio jo persekiotojo Jim Rose, kuris galutinėje lentelėje užėmė trečią vietą.

Laimėjęs šias lenktynes Lukas pasiekė rekordą tarp antrakursių gimnazistų. „Nors šiemet negalėjau vienos mylios prabėgti per mažiau nei 4 minutes, džiaugiuosi, kad laimėjau varžybas ir pasiekiau antrakursių rekordą. Kitais metais tikriausiai savo užsibrėžtą tikslą pasieksiu“, – kalbėjo jis po rungtynių žurnalistams.

Žurnalistai, kurie Luką vadina bėgimo sensacija - „Dream boy“ bei kitais epitetais, ko iki šiol nėra susilaukęs joks kitas Amerikos gimnazijų sportininkas, taip

pat pažymi, kad jis yra ne tik geras sportininkas, bet ir puikus mokinys. Nepaisant to, kad jis dar tik antrakursis, L.Veržbickas nori peršokti vieną klasę ir kitais metais užbaigti gimnaziją, kad galėtų varžytis su labiau patyrusiais sportininkais kolegijose, nes tarp gimnazistų jis sau lygių jau neberanda. Pastaruoju metu gimnazijų varžybose vaikas jau nebedalyvaudavo. Viena iš priežasčių buvo ir kojos trauma.

L.Veržbicko laimėjimai įvairioje spaudoje yra plačiai aprašomi ir jam spėjama puiki ateitis. Vienas iš jo pagrindinių tikslų – tapti olimpinio aukso laimėtoju triatlono varžybose. „Jeigu tai pavyks pasiekti, tai tik sunkiai padirbėjus per treniruotes. Tas kaip tik padeda mano motyvacijai“, - akcentavo jaunas bėgikas.

JAV spaudoje nuolat pabrėžiama, kad sportininkas yra atvykęs iš Lietuvos ir jam užsibrėžto tikslo siekti padeda mama Rasa Veržbickienė ir patėvis Romas Bertulis, Lietuvoje patys buvę žymūs sportininkai ir treneriai.

Lietuvis Lukas Veržbickas stebina JAV gimnazijų sportininkus bėgime bei triatlone.

R.BERANKIS PATEKO
Į VIMBLDONO
PAGRINDINĮ
TURNYRĄ

Ričardas Berankis tapo pirmuoju Lietuvos tenisininku, patekusi į „Grand Slam“ turnyro pagrindines varžybas. *ELTA*

Londonė baigėsi prestižinio Didžiojo kirčio (Grand Slam) Vimbldono vyrų ir moterų teniso turnyro, kurio prizų fondą sudaro 13,725 mln. svarų sterlingų, kvalifikacinės varžybos. Vyrų vienetų atrankos turnyre į pagrindinį etapą pateko pajėgiausias Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis. ATP klasifikacijoje 155-ą vietą užimantis ir atrankoje 30-

PALAI DOTAS ALGIRDAS BIELSKUS

Clevelande mirusio Algirdo Mykolo Bielskaus palaikai buvo palaidoti birželio 12 d. Čikagoje, lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

Šventas Mišias už velionio sielą Palaimintojo Jurgio Matulaličio misijoje aukojo ir pamokslą pasakė kun. dr. Gediminas Jankūnas, giedojo Dalia Lietuvninkienė.

Rimantas Dirvonis, artimas velionio bičiulis, apibūdino velionio žemėje nueitą kelią ir perskaitė buvusio Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus užuojautą.

ąjį reitingą turintis 19-metis lietuvis lemiame trečiame mače birželio 17 d. susitiko su 30-mečiu ispanu Santiago Ventura (ATP-129), kuris kvalifikacijoje skirstytas 16-uoju ir įveikė varžovą po trijų setų kovos - 7:5, 6:1, 6:3.

ELTA

Bažnyčioje pasimeldė ir velionio palaikus į kapines palydėjo nemažas velionio draugų ir pažįstamų būrys. Kapinėse dar kartą prabilęs Rimantas Dirvonis perdavė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininko Vytauto Maciūno užuojautą. A. a. Algirdas M. Bielskus buvo kuklus, darbštus ir sumanus darbuotojas. Jis daug reiškėsi lietuvių sporto ir muzikos veikloje. Jam priklauso nuoširdi pagarba ir padėka už ilgametę veiklą lietuviybės baruose.

L. P.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204
linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir batzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJĮ SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)